

ARCHEOLOGISCHE EVALUATIE VAN HET BODEMARCHIEF TER HOOGTE VAN DE EIKENLAAN 72 TE WAREGEM (PROV. WEST- VLAANDEREN)

ARCHEOLOGIENOTA

VERSLAG VAN RESULTATEN

ABO Archeologische Rapporten 1210

Rapport opgemaakt door: Irene Jansen

Derbystraat 51
9051 Gent

mei 2020

Dossiernr. 27948.R.01 (intern)

Projectcode: 2020C404 (bureaustudie)
/2020D97 (LBO)

COLOFON

Titel

Archeologische evaluatie van het bodemarchief ter hoogte van de Eikenlaan 72 te Waregem (prov. West-Vlaanderen)

Auteur

Irene Jansen

Projectnummer

- 27948 (intern)
- 2020C404 (Agentschap Onroerend Erfgoed): bureaustudie
- 2020D97 (Agentschap Onroerend Erfgoed): landschappelijk onderzoek

Plaats en datum

Gent, april 2020

Reeks en nummer

ABO archeologische rapporten 1210

ISSN 2406-3940

RAPPORTFICHE

Template

Versies		
Versie	Datum	Status
v0	03/04/2020	Interne draft
v1	17/04/2020	Externe draft
v2	15/05/2020	Definitieve versie

Projectteam	
<i>Functie</i>	<i>Naam</i>
Projectleider	Irene Jansen
Business Unit Manager	Toon Moeskops
Kwaliteitscontrole	Jan Coenaerts
General Director	Patrick Hambach

INHOUD

DEEL 1	Verslag van resultaten.....	8
1	Inleiding.....	8
1.1	Thesaurus	8
1.2	Administratieve gegevens	8
1.3	Doel van het onderzoek	9
1.4	Aanleiding van het onderzoek.....	9
1.5	Afbakening studiegebied.....	9
1.6	Onderzoeksstrategie	12
2	Aard van de bedreiging	13
2.1	Huidige situatie	13
2.2	Toekomstige situatie	18
3	Assessmentrapport: landschappelijke analyse	19
3.1	Topografische situering.....	19
3.2	Bodemkundige situering	24
4	Assessmentrapport: archeologische voorkennis	31
4.1	Historische beschrijving	32
4.2	Aanduidings- en erfgoedobjecten.....	34
4.3	Centrale archeologische inventaris (CAI)	35
4.4	Archeologienota's waarvan reeds akte genomen werd	37
4.5	Cartografische bronnen	39
4.6	Recente landschapsveranderingen	45
5	Assessmentrapport: Landschappelijk booronderzoek.....	48
5.1	Inleiding.....	48
5.2	Onderzoeksvragen	49
5.3	Resultaten	50
5.4	Boortransecten.....	55
5.5	Beantwoording van de onderzoeksvragen.....	57
5.6	Conclusie	58
6	Besluit.....	59
6.1	Interpretatie en datering.....	59
6.2	Samenvatting en potentieel tot kennisvermeerdering.....	60
7	Kwaliteitscontrole en ondertekening.....	61
8	Bibliografie	61

LIJST VAN FIGUREN

Figuur 1: Kadasterkaart met daarop weergegeven het studiegebied (CaDGIS 2019)	10
Figuur 2: Orthofoto (2019) met aanduiding van het studiegebied (Geopunt 2019)	11
Figuur 3: GRB met aanduiding van het studiegebied (Geopunt 2019)	11
Figuur 4: Het studiegebied weergegeven op de orthofotomozaiek 2019 (Geopunt 2020)	13
Figuur 5: zicht op de oprijlaan naar de bebouwing (ABO nv 2020)	14
Figuur 6: Zicht op het weiland in zuidelijke richting (ABO nv 2020)	14
Figuur 7: Zicht op schuur en woonhuis (ABO nv 2020)	15
Figuur 8: Zicht op de schuren in het studiegebied (ABO nv 2020)	15
Figuur 9: weiland in zuidelijke richting (ABO nv 2020)	16
Figuur 10: weiland in noordelijke richting (ABO nv 2020)	16
Figuur 11: Zicht op de vijver achter het woonhuis (ABO nv 2020)	17
Figuur 12: De waterput aan de schuur (ABO nv 2020)	17
Figuur 13: Grondplan ontworpen toestand (Initiatiefnemer)	18
Figuur 14: Topografische kaart met aanduiding van het studiegebied en de waterlopen in de omgeving (Geopunt/NGI 2020)	19
Figuur 15: DTM (1m) en hillshade met aanduiding van het studiegebied (Geopunt 2019)	20
Figuur 16: Skyview met daarop aangeduid het studiegebied (Geopunt 2019)	21
Figuur 17: Hoogteprofielen weergegeven op een orthofoto (2018) (Geopunt 2019)	22
Figuur 18: Hoogteprofiel 1, noordwest-zuidoost (Geopunt 2019)	22
Figuur 19: Hoogteprofiel 2, west-oost (Geopunt 2019)	23
Figuur 20: Hoogteprofiel 3, west-oost (Geopunt 2019)	23
Figuur 21: Gedigitaliseerde bodemkaart met aanduiding van het studiegebied (Geopunt 2019)	24
Figuur 22: Gedigitaliseerde Quartairgeologische kaart met aanduiding van het studiegebied (Geopunt 2020)	26
Figuur 23: Quartairgeologische sequentie type 3 en type 3a ter hoogte van het studiegebied (Geopunt 2020)	27
Figuur 24: Gedigitaliseerde Tertiairgeologische kaart met aanduiding van het studiegebied (Geopunt 2019)	28
Figuur 25: Potentiele bodemerosiekaart op perceelsniveau met aanduiding van het studiegebied (Geopunt 2019)	29
Figuur 26: Bodembedekkingskaart met aanduiding van het studiegebied (Geopunt 2019)	30
Figuur 27: Aanduidings- en erfgoedobjecten rond het studiegebied weergegeven op de orthofotomozaiek 2019 (Geopunt 2020/IOE 2020)	34
Figuur 28: Alle CAI-meldingen binnen een straal van 1.000m weergegeven op het DTM (1m) (Centraal Archeologische Inventaris 2019; Geopunt 2019)	35
Figuur 29: Archeologienota's in de omgeving weergegeven op een orthofoto (2018) Geopunt 2019)	37
Figuur 30: Frickx-kaart met aanduiding van het studiegebied en met een rode pijl de daadwerkelijke ligging van het studiegebied (Geopunt 2019)	39
Figuur 31: Het studiegebied weergegeven op de Villaret-kaart (1745-1748) (Geopunt 2019) ..	40
Figuur 32: Ferrariskaart met aanduiding van het studiegebied (Geopunt 2019)	41
Figuur 33: Atlas der Buurtwegen met aanduiding van het studiegebied (Geopunt 2019)	42
Figuur 34: Popp-kaart (1842-1879) met aanduiding van het studiegebied (Geopunt 2019)	43

Figuur 35: Vandermaelenkaart met aanduiding van het studiegebied (Geopunt 2019).....	44
Figuur 36: Luchtfoto 1971, panchromatisch met aanduiding studiegebied (Geopunt 2019)	45
Figuur 37: Orthofotomozaïek (1979-1990) met aanduiding studiegebied (Geopunt 2019)	46
Figuur 38: Orthofotomozaïek (2008-2011) met aanduiding studiegebied (Geopunt 2019)	46
Figuur 39: Orthofotomozaïek 2019 met aanduiding van het studiegebied (Geopunt 2020)	47
Figuur 40: Landschappelijke boringen weergegeven op een orthofoto (2018) (Geopunt 2020)	49
Figuur 41: Boorstaten van de boringen (zie eveneens bijlage 2) (ABO nv 2020)	53
Figuur 42: Foto van boring 1 (ABO nv 2020)	53
Figuur 43: Foto van boring 4 en van boring 10 (ABO nv 2020)	54
Figuur 44: Foto van boring 9 (ABO nv 2020)	54
Figuur 45: Foto van boring 12 (ABO nv 2020)	54
Figuur 46: De TAW-waardes van het maaiveld ter hoogte van de boorpunten (Geopunt 2020/ABO nv 2020)	55
Figuur 47: Boortranssect 1 (ABO nv 2020)	56
Figuur 48: Boortranssect 2 (ABO nv 2020)	56

LIJST VAN TABELLEN

Tabel 1: Tabel met geraadpleegde bronnen	31
Tabel 2: Overzichtstabel CAI (Centraal Archeologische Inventaris 2019)	36
Tabel 3: Tabel met archeologienota's in de omgeving van het studiegebied (Agentschap Onroerend Erfgoed 2018)	38
Tabel 4: Overzicht onderzoeksvragen landschappelijk booronderzoek (ABO nv 2020)	50
Tabel 5: Overzichtstabel van de uitgevoerde landschappelijke boringen (ABO nv 2020)	55

DEEL 1 VERSLAG VAN RESULTATEN

1 INLEIDING

1.1 THESAURUS

Bureauonderzoek, Waregem, metaaltijden, romeinse tijd, landschappelijke boringen, ophoging

1.2 ADMINISTRATIEVE GEGEVENS

Projectcode	Onroerend Erfgoed: 2020C404 (bureaustudie) / 2020D97 (LBO)
ISSN-nummer	2406-3940
Erkend Archeoloog	ABO nv
Erkenningsnummer	OE/ERK/Archeoloog/2017/00167
Naam + adres studiegebied	
straat + nr.:	Eikenlaan 72
- postcode :	8790
- fusiegemeente :	Waregem
- land :	België
- Lambertcoördinaten (EPSG:31370)	N: 82.652,2 ; 176.462,3 O: 82.686,6 ; 176.419,5 Z: 82.571,8 ; 176.320,1 W: 82.537,0 ; 176.356,8
Kadaster	
Gemeente :	Waregem
- Afdeling :	1
- Sectie :	C
- Percelen :	21v, 25d, 23d, 21a2

1.3 DOEL VAN HET ONDERZOEK

Het doel van de archeologienota is nagaan in welke mate archeologisch relevante lagen bedreigd worden door een nakende ingreep in de bodem. Het onderzoek heeft drie objectieven. Ten eerste wordt een inschatting gemaakt van het archeologisch potentieel van de site. Daarnaast wordt nagegaan welke bewaring we kunnen verwachten van deze archeologische resten. Ten derde wordt nagegaan wat de impact van de geplande ingreep in de bodem zal zijn op deze resten.

De gegevens voor deze analyse worden gehaald uit bestaande en ontsloten landschappelijke, bouwkundige en archeologische inventarissen en kaarten in combinatie met de plannen geleverd door de opdrachtgever. Op basis van de resultaten van dit onderzoek zal een advies worden geformuleerd voor eventueel archeologisch vervolgonderzoek; in situ bewaring of vrijgave van het terrein.

1.4 AANLEIDING VAN HET ONDERZOEK

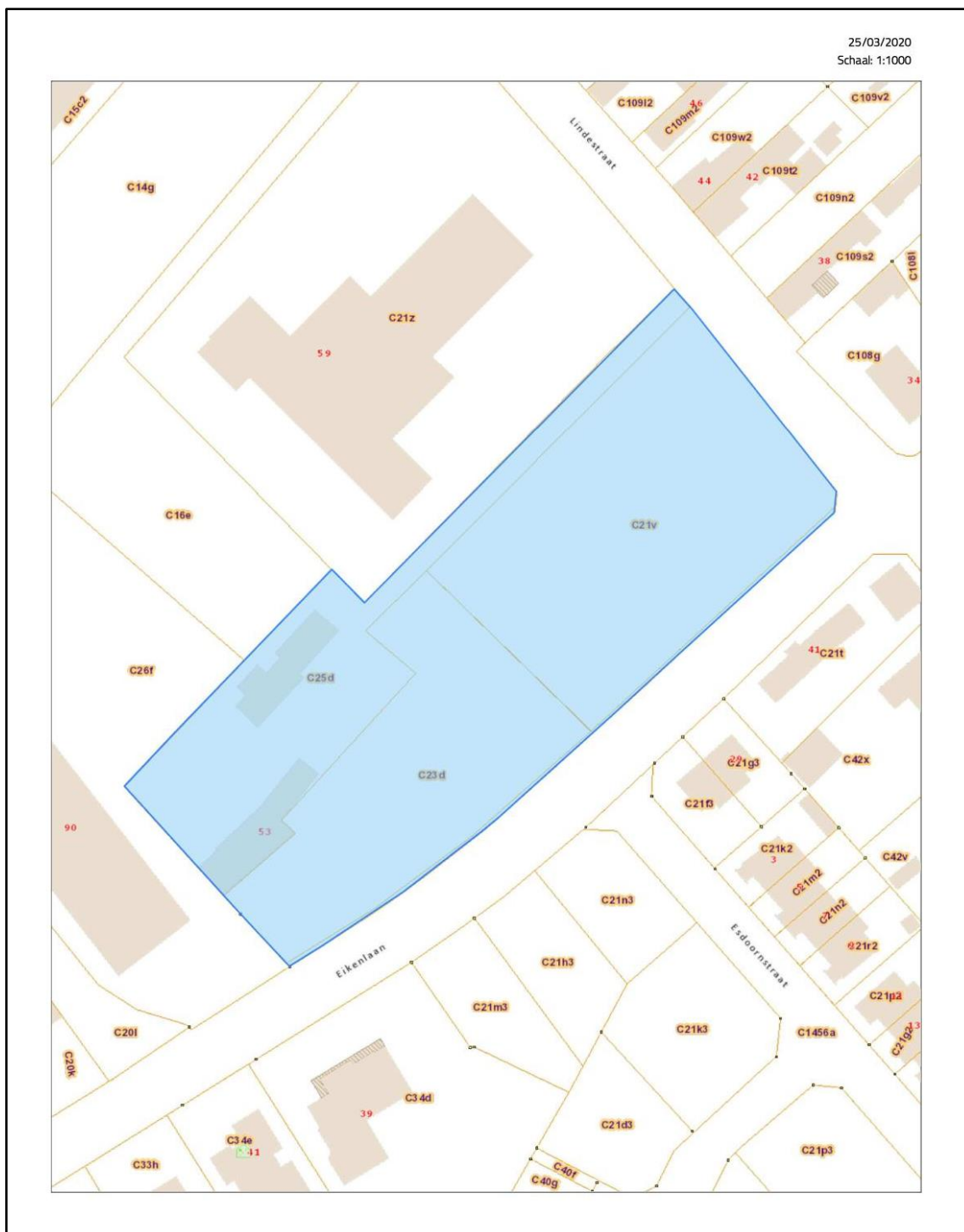
Deze archeologienota kwam tot stand in opdracht van de initiatiefnemer naar aanleiding van de aanvraag van een omgevingsvergunning voor de nieuwbouw van KMO-units aan de Eikenlaan te Waregem (prov. West-Vlaanderen).

Doordat de oppervlakte van de percelen waarop deze ingreep betrekking heeft de grens van 3.000m² overschrijdt (ca. 8.311,33m²) en de ingreep in de bodem de grens van 1.000m² (ca. 8.311,33m²) overschrijdt, buiten een archeologische zone moet er in het kader van het Onroerend Erfgoeddecreet voorafgaand aan een omgevingsaanvraag, een archeologienota worden opgemaakt om het archeologisch potentieel te evalueren (art. 5.4.1. Onroerend Erfgoeddecreet). Hierbij wordt bijgevolg een archeologienota opgemaakt op basis van een bureauonderzoek.

1.5 AFBAKENING STUDIEGEBIED

Het studiegebied ligt op het gewestplan bijna geheel binnen een zone 'milieubelastende industrieën'. Aan de zuidostrand overlapt een smalle reep van het studiegebied met een zone 'woongebieden'. Aan de zuidostrand en de noordostrand grenst het studiegebied aan deze zone 'woongebieden'. Dit komt overeen met het beeld op de orthofotomozaïek 2019 waar ten noorden en ten westen van het studiegebied een industrieterrein gelegen is met voornamelijk loodsen en bedrijfsunits en ten zuiden en ten oosten van het studiegebied woonwijken zichtbaar zijn. De Expresweg N382 ligt 450m ten westen van het studiegebied en de N43 van Kortrijk naar Gent ca. 850m ten noorden van het studiegebied. De zuidgrens van het studiegebied grenst aan de Eikenlaan en de westgrens aan de Lindestraat.

Het studiegebied omvat de percelen C21v, C25d, C23d en C21a2 allemaal volledig.

Figuur 1: Kadasterkaart met daarop weergegeven het studiegebied (CaDGIS 2019)

1.6 ONDERZOEKSSTRATEGIE

Volgende twee stappen worden ondernomen om een archeologisch verwachtingsprofiel op te stellen:

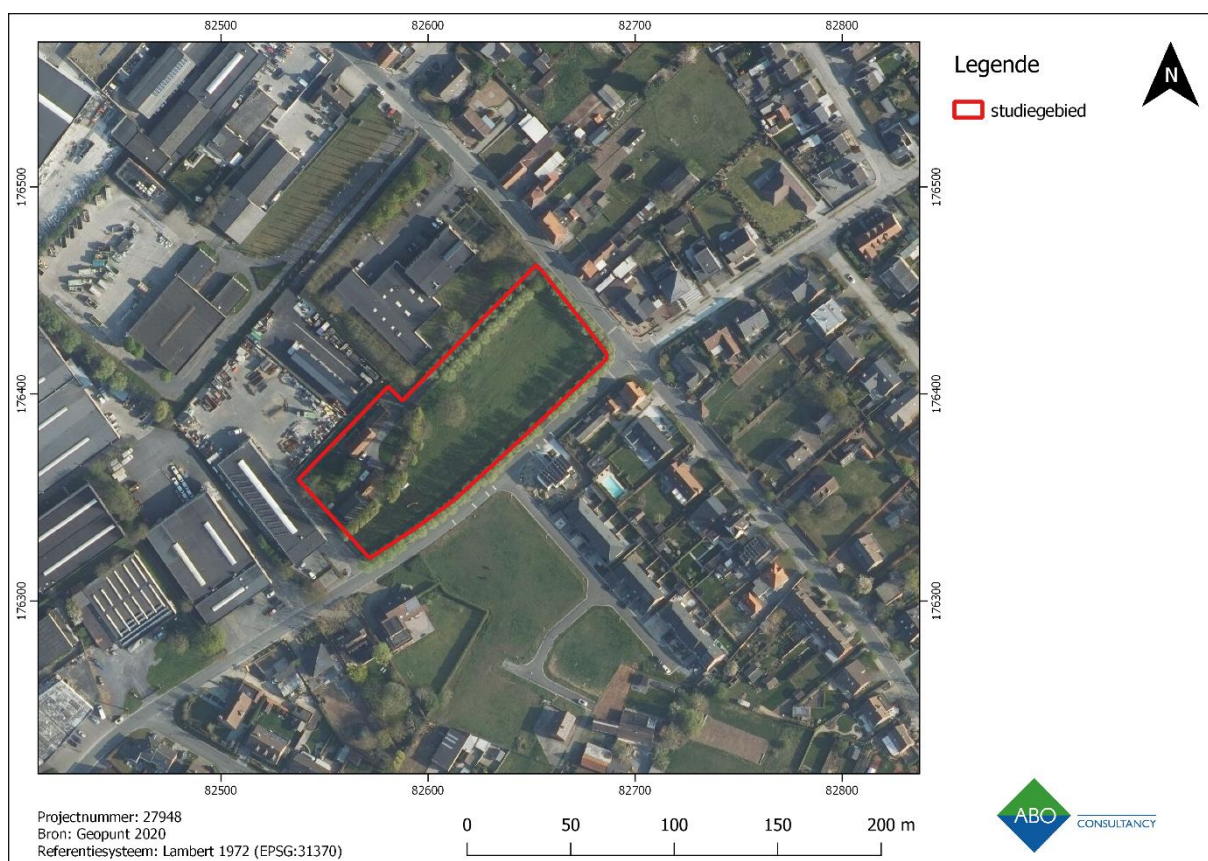
- 1) Een analyse van de bestaande en ontsloten landschappelijke gegevens plaatst het studiegebied in een breder landschappelijk kader (hfst.3). Hiertoe werden zowel cartografische bronnen als literaire bronnen geconsulteerd.
- 2) Een analyse van de bestaande en ontsloten historische en archeologische gegevens geven inzicht in het archeologisch potentieel van het studiegebied (hfst.4). Hierbij werden voornamelijk inventarissen onroerend erfgoed en historische kaarten geraadpleegd.

Het archeologisch verwachtingsprofiel wordt vervolgens geconfronteerd met de aard van de geplande werken teneinde de impact van deze werken te bepalen en een advies te formuleren.

2 AARD VAN DE BEDREIGING

2.1 HUIDIGE SITUATIE

Op dit moment bestaat het grootste deel van het studiegebied uit weiland met daarrond een hoge heg, bomen en struiken (figuur 4). Alleen perceel 25d is bebouwd. Hier staan een woonhuis met aangebouwde garage en een dubbele schuur. Het perceel heeft een lange met steenslag en kiezels verharde oprit/oprijlaan met daarlangs eveneens hoge bomen en een verharde binnenplaats (Figuur 7; Figuur 8; Figuur 5). Het woonhuis zou deels onderkelderd zijn, maar hier zijn geen plannen van. Daarnaast is er ten zuidwesten van de woning een vijver aangelegd in de tuin en ten zuiden van de schuren bevindt zich een waterput (Figuur 11; Figuur 12).

Figuur 4: Het studiegebied weergegeven op de orthofotomosaiek 2019 (Geopunt 2020)

Figuur 5: zicht op de oprijlaan naar de bebouwing (ABO nv 2020)

Figuur 6: Zicht op het weiland in zuidelijke richting (ABO nv 2020)

Figuur 7: Zicht op schuur en woonhuis (ABO nv 2020)

Figuur 8: Zicht op de schuren in het studiegebied (ABO nv 2020)

Figuur 9: weiland in zuidelijke richting (ABO nv 2020)

Figuur 10: weiland in noordelijke richting (ABO nv 2020)

Figuur 11: Zicht op de vijver achter het woonhuis (ABO nv 2020)

Figuur 12: De waterput aan de schuur (ABO nv 2020)

2.2 TOEKOMSTIGE SITUATIE

De plannen in dit hoofdstuk zijn eveneens toegevoegd in bijlage 1.

Binnen het studiegebied is de bouw van een KMO-blok gepland (figuur 13). Er is ruimte voorzien voor 19 units verdeeld over 3 bouwblokken met daartussen verhardingen om de units te bereiken en met parkeerruimte. Het meest westelijke blok omvat 4 units en krijgt in totaal een oppervlakte van 871,90m². Het middelste blok omvat 7 units en heeft een totale oppervlakte van 1.958,47m². Het meest oostelijke bouwblok omvat 8 units en beslaat in totaal 1.661,90m². In totaal beslaan de gebouwen een oppervlakte van 4.492,27m². Rondom het terrein komt een groenzone van ongeveer 3,50m breed. Aan de zuidrand wordt de groenzone door 2 inritten onderbroken en aan de oostzijde door 1 inrit om de terreinen tussen de bouwblokken te kunnen betreden.

De verhardingen, parkeerplaatsen en grasdallen zullen geen diepere verstoring veroorzaken dan ca. 30cm-MV. De gebouwen zullen gefundeerd worden op funderingszolen van 1,50m diep. Het terrein beslaat echter grote hoogteverschillen en voor de bouw zal het terrein genivelleerd en bouwrijp gemaakt moeten worden. Hierbij kan uitgegaan worden van een maximale verstoring van het studiegebied.

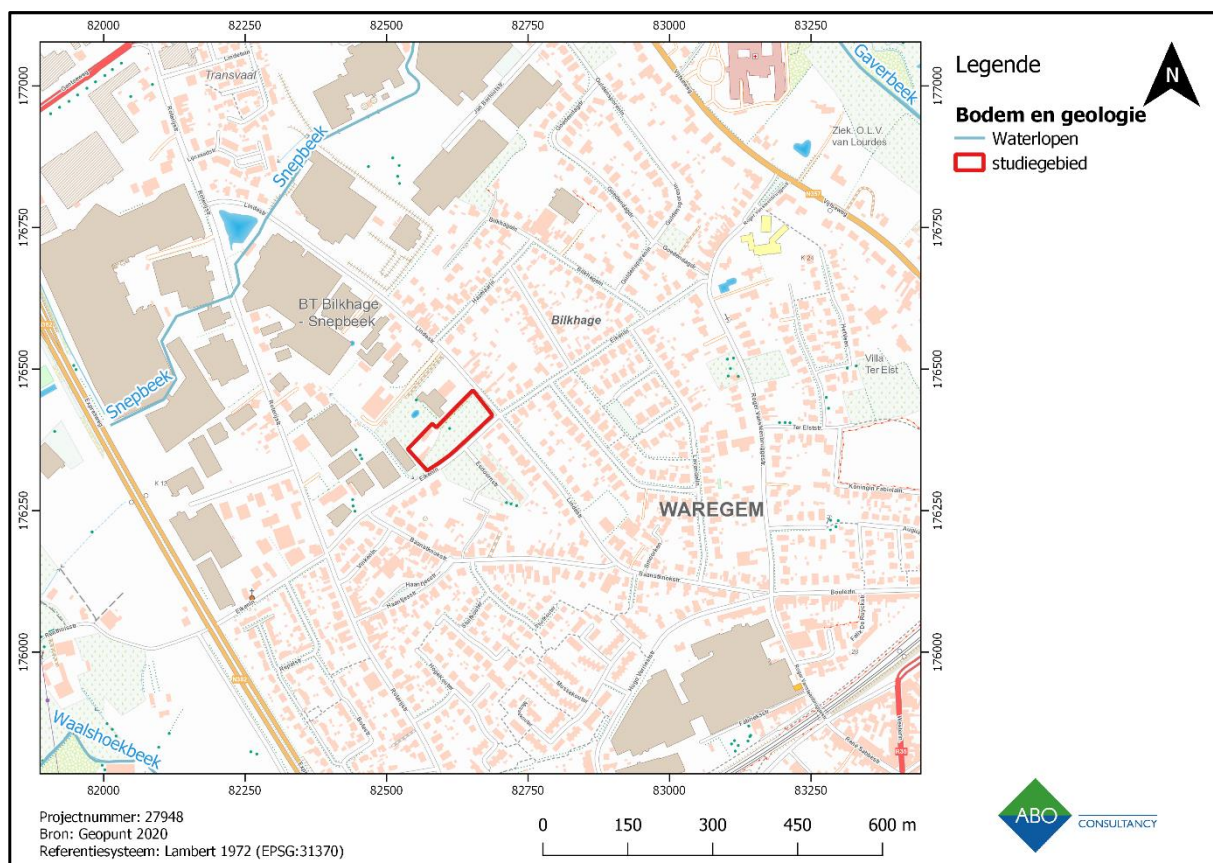

Figuur 13: Grondplan ontworpen toestand (Initiatiefnemer)

3 ASSESSMENTRAPPORT: LANDSCHAPPELIJKE ANALYSE

3.1 TOPOGRAFISCHE SITUERING

3.1.1 TOPOGRAFIE

Figuur 14: Topografische kaart met aanduiding van het studiegebied en de waterlopen in de omgeving (Geopunt/NGI 2020)

Het studiegebied bevindt zich in de zandstreek binnen de Vlaamse vallei binnen het zandig Leie-Schelde-interfluvium. Oorspronkelijk binnen zeer landelijk gebied. Waregem is echter uitgegroeid tot de belangrijkste agglomeratie in de omgeving als commercieel centrum en hier bevinden zich ook de belangrijkste industrieën. Waregem en Sint-Eloois-Vijve zijn hierbij volledig vergroeid tot kleinstedelijk gebied. De N43 van Kortrijk naar Gent is één van de belangrijkste wegen in de omgeving. Deze ligt ca. 850m ten noorden van het studiegebied. Ca. 750m ten zuiden van het studiegebied ligt de spoorlijn die loopt van Kortrijk naar Gent. De Leie is de dichtstbijzijnde bevaarbare waterloop op meer dan 1,5km ten noorden van het studiegebied(Figuur 14).

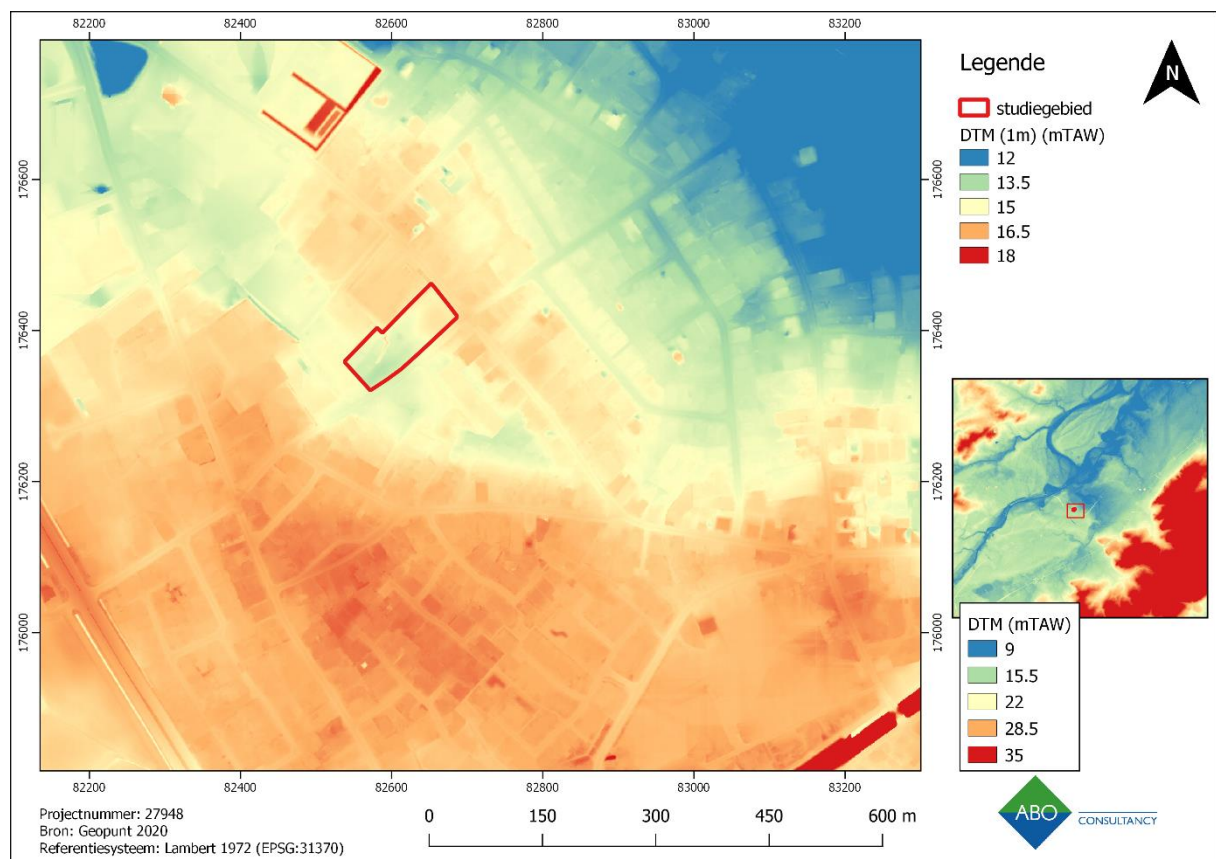
Het studiegebied ligt binnen het vroegere gehucht Gaverke. Tegenwoordig ligt hier de wijk Bilkhage en ligt de wijk Gaverke een stuk zuidelijker. Ten zuiden van het studiegebied ligt de wijk Stuifkouter. Het woord *Gaver* van Gaverke zou verwijzen naar een laaggelegen moerassig terrein. De naam Stuifkouter lijkt oorspronkelijk eerder toponiem voor een droog gebied waar het zand makkelijk over de grote akkers stooft. Het toponiem Bilkhage is afkomstig van één perceel en is later overgegaan op de hele

omgeving. Etymologisch is het te verklaren in twee woorden, *bilk* is een omzoomd perceel en *hage* is bos of struikgewas.

Het studiegebied ligt in een relatief vlak gebied tussen de 10mTAW en 20mTAW. Het laagstgelegen punt in de omgeving bevindt zich in de vlakte van de Leie met een hoogtepeil tussen 9mTAW en 10mTAW. Naar het oosten en het zuiden verandert het landschap vanaf de 20m-lijn in een meer heuvelachtig landschap waar de hoogtes kunnen variëren tussen de 40mTAW en de 80mTAW. De agglomeratie Waregem ligt landschappelijk grotendeels op een dekzandrug. Het studiegebied ligt op de rand van deze rug op de overgang naar de alluviale vlakte van de Gaverbeek. Ten noordwesten van het studiegebied loopt de beekvallei van de Snepbeek.

De dichtstbijzijnde beken zijn de Gaverbeek op ca. 900m ten oosten van het studiegebied en de Snepbeek, een zijbeek van de Gaverbeek, die op ca. 400m ten noordwesten, met een boog noordelijk om het studiegebied naar de Gaverbeek afstroomt. De Leie stroomt op meer dan 1,5km ten noorden van het studiegebied.

3.1.2 HOOGTEVERLOOP

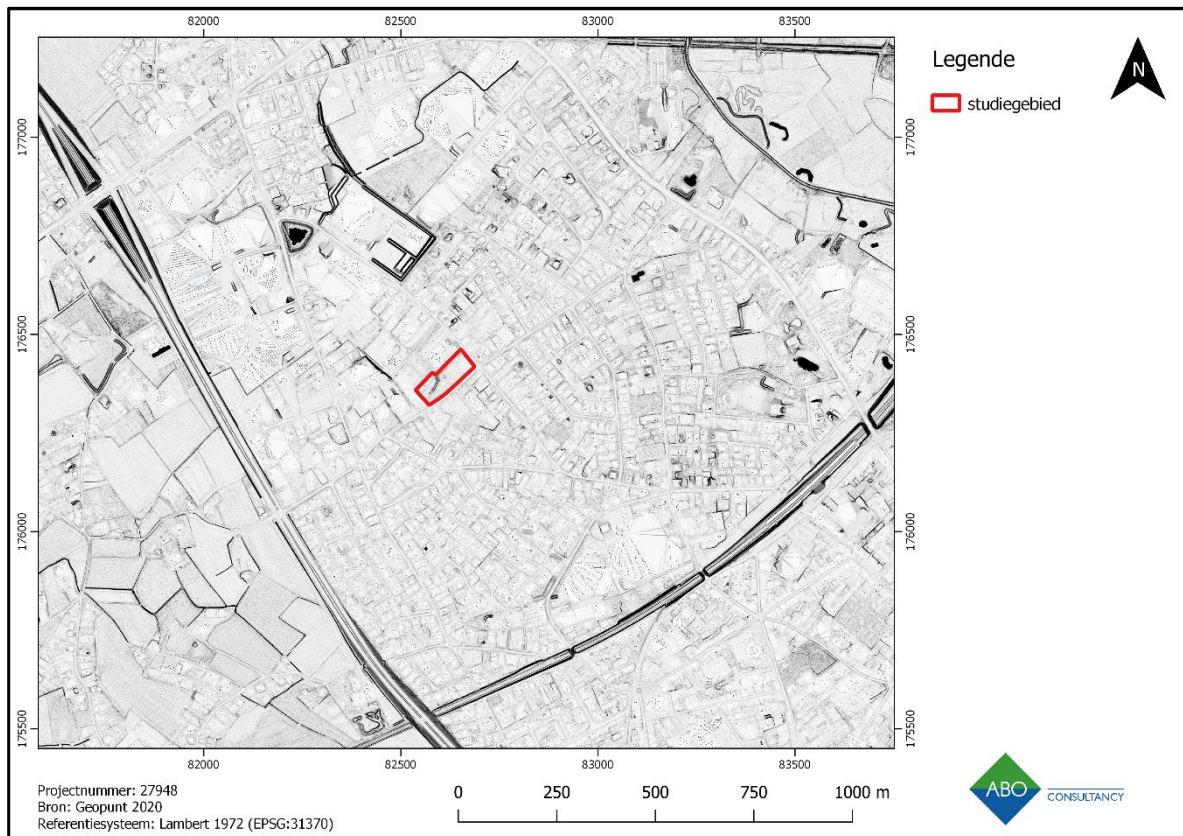

Figuur 15: DTM (1m) en hillshade met aanduiding van het studiegebied (Geopunt 2019)

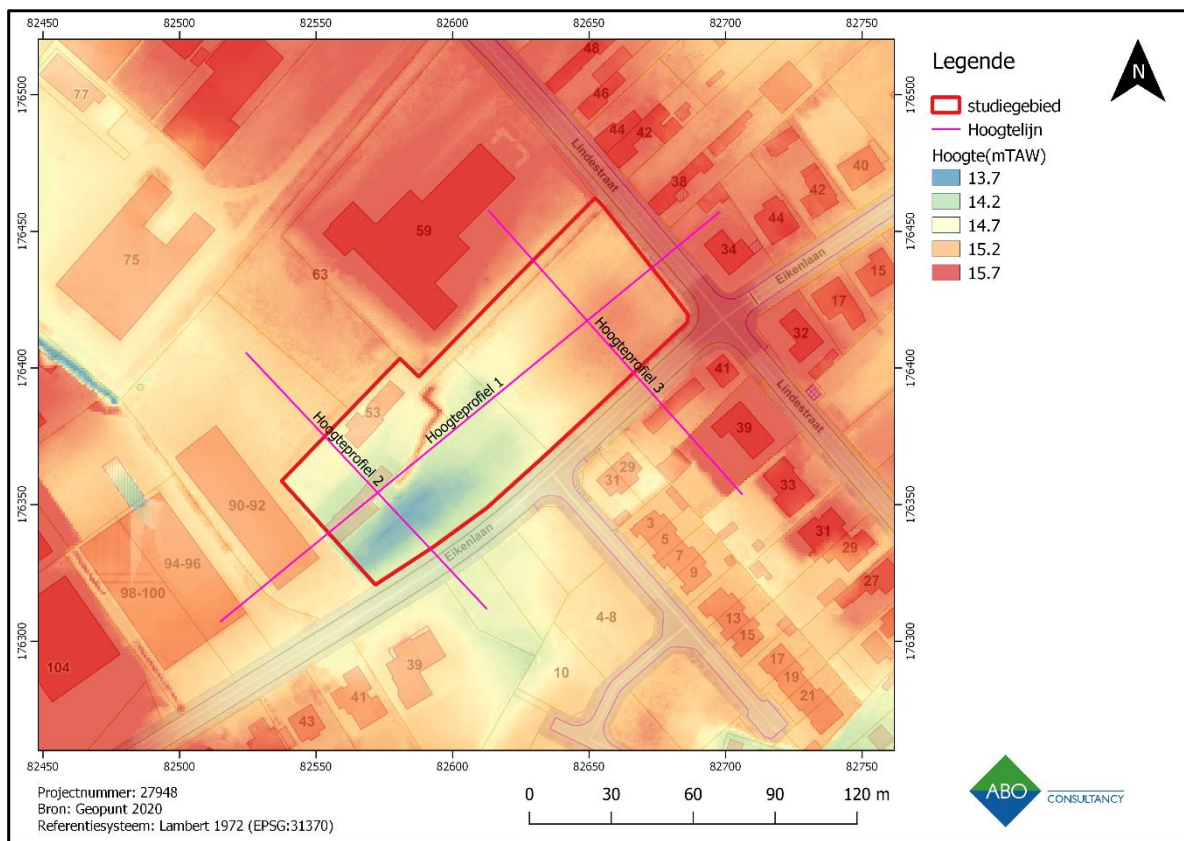
Op de DTM is duidelijk te zien dat het oostelijk deel van het studiegebied beduidend hoger ligt dan de westelijke helft. Aan de westelijke zijde van het studiegebied ligt een laagte in het landschap die de opduiking ten oosten van het studiegebied lijkt te scheiden van de zandrug ten zuiden van het studiegebied. Op deze locatie ligt een oude loop van de Snepbeek. Het perceel ten noorden van het studiegebied lijkt licht opgehoogd. De opduiking ten oosten van het studiegebied is een laatste uitloper van de zandrug die hier daalt naar de alluviale vallei van de Gaverbeek. Op de overzichtskaart is te zien

dat vooral de Schelde zich diep insnijdt in het landschap en dat de echt hoge ruggen zich noordwestelijker en zuidoostelijker bevinden, maar dat het studiegebied wel buiten de alluviale valleien ligt op een iets lagere zandrug.

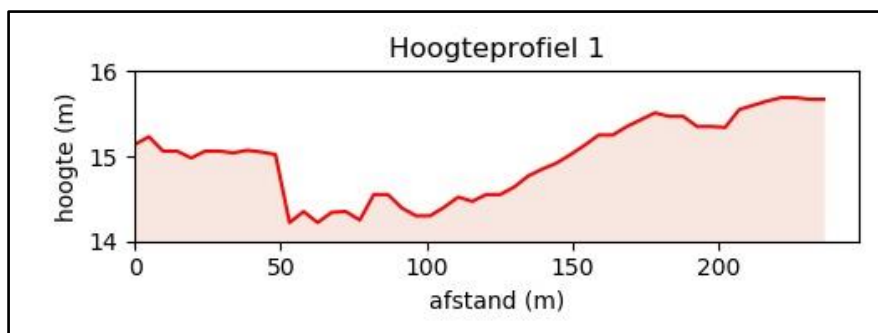
Op de Skyview vallen vooral de N382 en de spoorlijn op als duidelijk verhoogde elementen in het landschap. De regio rond het studiegebied is sterk verkaveld waarbij de percelen allemaal duidelijk zichtbaar zijn in de skyview (figuur 16). Vermoedelijk is op veel locaties het landschap opgehoogd, genivelleerd en aangepast. De straten liggen veelal iets lager. Ten noorden van het studiegebied is een grote put zichtbaar en rechts daarvan een rechthoekige ophoging waar zich een groot bedrijventerrein situeert. Binnen het studiegebied is ook een hoogteverschil waarneembaar.

Figuur 16: Skyview met daarop aangeduid het studiegebied (Geopunt 2019)

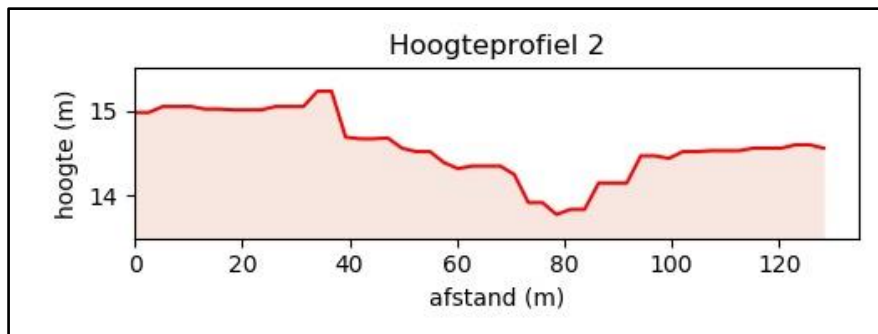

Figuur 17: Hoogteprofielen weergegeven op een orthofoto (2018) (Geopunt 2019)

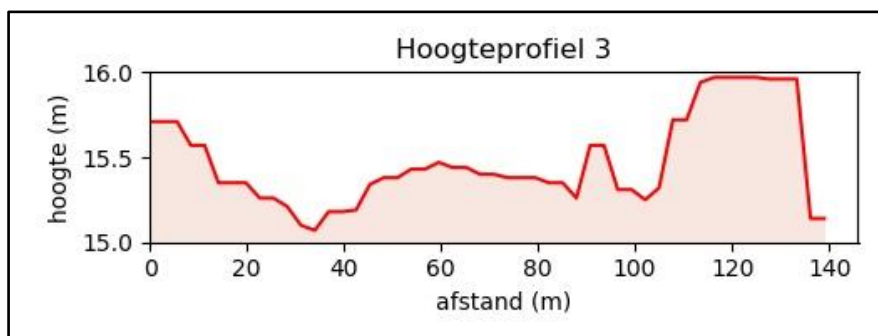
Figuur 18: Hoogteprofiel 1, noordwest-zuidoost (Geopunt 2019)

Op hoogteprofiel 1 ligt het studiegebied ongeveer tussen de 50m en de 200m op de x-as. Het westelijk deel van het studiegebied lijkt hier te zijn afgegraven. Het studiegebied begint direct aan een scherpe helling ten opzichte van het perceel ten westen ervan dat ca. 70cm hoger ligt. Het perceel ten westen ligt op ca. 15mTAW en het studiegebied begint op een hoogte van 14,2-14,3mTAW. Het kan ook zo zijn dat het westelijk perceel is opgehoogd, dit perceel lijkt in elk geval genivelleerd. In oostelijke richting loopt het studiegebied wel op. Ter hoogte van de heg die perceel 25D van perceel 23D scheidt, bevindt zich een heuveltje met een hoogte van ca. 14,55mTAW, daarna daalt het gebied weer wat in een kommetje tot 14,3mTAW om vanaf dan geleidelijk op te lopen in oostelijke richting tot ca. 15,5mTAW. In totaal kent het studiegebied dus een hoogteverschil van 1,2m waarbij het westelijk deel van het studiegebied opvallend diep lijkt te liggen.

Figuur 19: Hoogteprofiel 2, west-oost (Geopunt 2019)

Op hoogteprofiel 2 ligt het studiegebied tussen de ca. 40m en 100m op de x-as. Het profiel ten noorden van het studiegebied is duidelijk genivelleerd en tussen het studiegebied en het noordelijk perceel is een heuvel aangelegd. Het studiegebied heeft aan de noordrand een hoogte van ca. 14,67mTAW en loopt gestaag af tot de grens tussen perceel 25D en perceel 23D tot ca. 14,27mTAW. Hierna komt een dip in de TAW-waardes tot ongeveer halverwege perceel 23D met het diepste punt op 13,78mTAW waarna de waardes weer oplopen tot maximaal 14,47mTAW binnen het studiegebied.

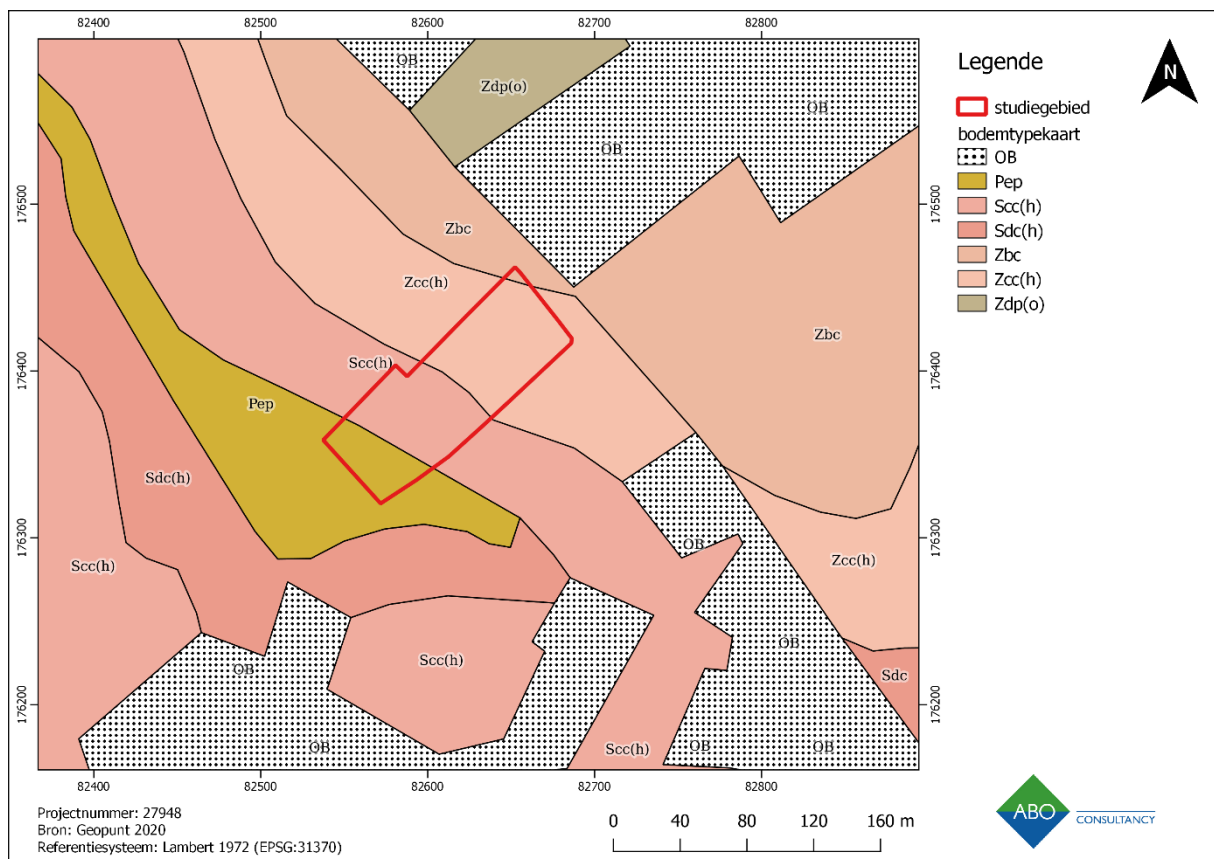
Figuur 20: Hoogteprofiel 3, west-oost (Geopunt 2019)

Bij hoogteprofiel 3 ligt het studiegebied tussen de 20m en 80m op de x-as. Het studiegebied blijkt op deze lijn relatief vlak met TAW-waardes schommelend tussen de 15,3 en 15,5mTAW. Hierbij is het studiegebied centraal iets hoger. Aan de noordzijde zit een klein dipje in deze waardes, langs de oprit lijkt een greppel te liggen waar de TAW-waardes dalen tot 15,07mTAW. Het maximale hoogteverschil over deze lijn bedraagt slechts 40cm. De percelen ten noorden en zuiden van het studiegebied blijken wel hoger te liggen, maar het lijkt erop dat deze percelen opgehoogd zijn en genivelleerd.

Het maximale hoogteverschil binnen het studiegebied blijkt ca. 1,7m te bedragen (13,78mTAW – 15,5mTAW) waarbij het westen iets lager ligt dan het oosten met de grootste dip centraal op perceel 23D. Er is sprake van vrij abrupte hoogteverschillen, zowel binnen het studiegebied als met omliggende percelen. Hierdoor kan er vanuit gegaan worden dat er ophogingen en mogelijk ook afgravingen plaatsgevonden hebben. Het hoogteverloop in de omgeving is echter vrij grillig en veel percelen rondom het studiegebied zijn in hoogte aangepast, waardoor het niet duidelijk is wat er natuurlijk is en wat het gevolg is van menselijk ingrijpen. In het westen ligt ook van nature een lagere zone omdat hier ooit de Snepbeek heeft gestroomd. Om meer inzicht te krijgen in de aanwezigheid van eventuele ophogingen en vergravingen zullen landschappelijke boringen uitgevoerd moeten worden.

3.2 BODEMKUNDIGE SITUERING

3.2.1 BODEMKAARTEN

Figuur 21: Gedigitaliseerde bodemkaart met aanduiding van het studiegebied (Geopunt 2019)

Op de bodemkaart is het studiegebied gekarteerd op 4 verschillende bodemtypes. Het meest noordelijke puntje is gekarteerd als **Zbc**-bodem, daaronder komt een strook gekarteerd als **Zcc(h)**-bodem, dan een **Scc(h)**-bodem en de meest zuidwestelijke rand is gekarteerd als zijnde een **Pep**-bodem. Daarnaast komt in de omgeving nog de **Sdc(h)**-bodem voor. Er kan niet uitgesloten worden dat de daadwerkelijke toestand binnen het studiegebied hier mogelijk meer bij aansluit. Ten noorden en ten zuiden van het studiegebied komen enkele vlakken voor die gekarteerd zijn als **OB**-bodem. Deze bodems waren bij de kartering voor de bodemtypekaart reeds danig bebouwd dat de oorspronkelijke bodemopbouw hier niet meer vast te stellen was.

Het noordoostelijk deel is gekarteerd op de **Zbc**-, en de **Zcc(h)**-bodem. Dit zijn beide zandbodems met een sterk gevlekte verbrokkelde textuur B-horizont. De **Zbc**-bodem is droog en roestverschijnselen beginnen tussen de 90cm en 100cm. Dit zijn over het algemeen goed ontwikkelde podzolbodems. De **Zcc(h)**-bodem is matig droog en vertoont roestverschijnselen tussen de 60 en 90cm. In de B-horizont van deze bodem komen ijzerconcreties voor (sterk gevlekte, verbrokkelde of discontinue textuur B). Het is een prepodzolbodem.

De **Scc(h)**-bodem is een matig droge lemige zandbodem met verbrokkelde textuur B-horizont. De Bt-horizont bevindt zich meestal op 60 tot 75cm diepte en bestaat uit zandlemige banden met ijzerconcreties. Dit type bodem komt zeer veel voor. De **Sdc(h)**-bodem die eveneens rond het

studiegebied te vinden is, is een matig natte variant van dezelfde bodem waarbij de Bt-horizont meestal begint op 50-60cm diepte. Deze bodem is minder goed gedraineerd.

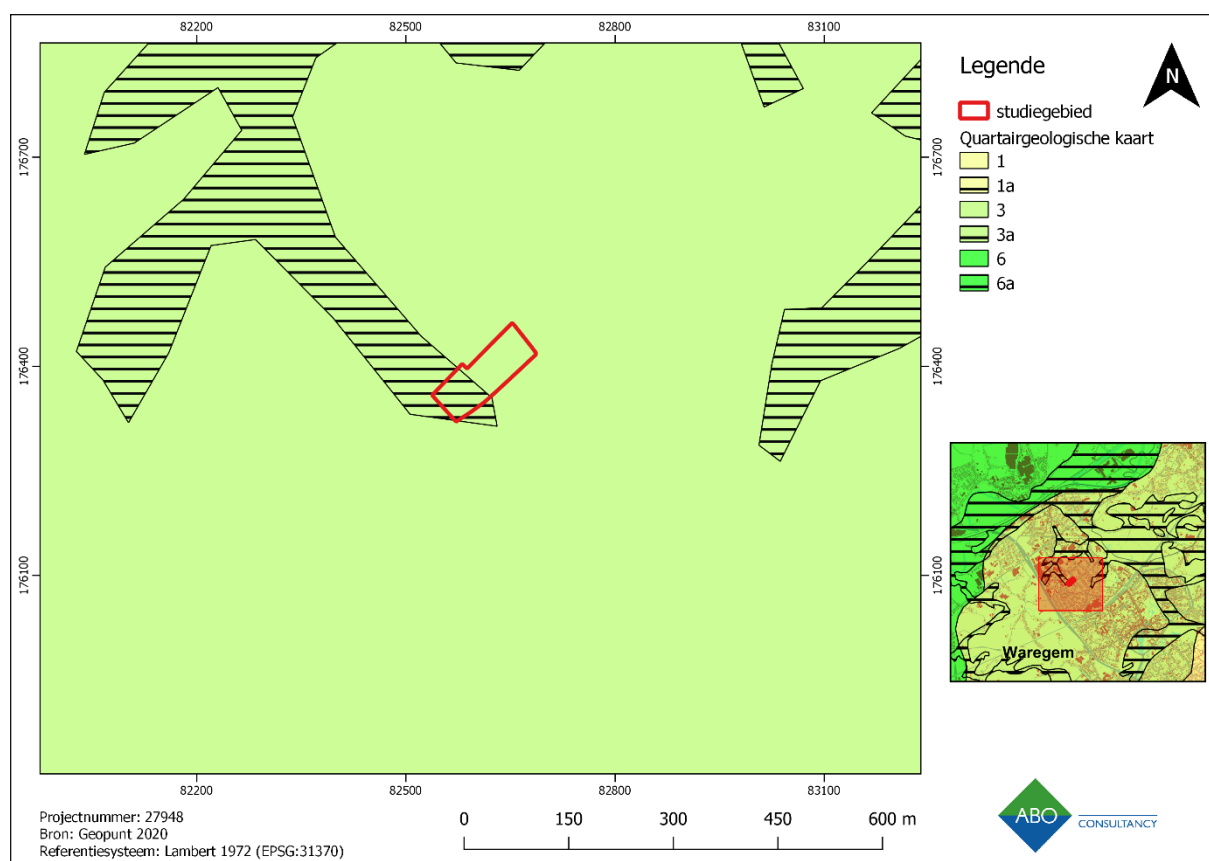
De **Pep**-bodem is een zeer natte regosol. Dit bodemtype komt vooral voor in de kern van de beekvalleien, de diepste depressies. Dit komt overeen met het hoogteprofiel waarbij deze zone van het studiegebied iets lager ligt, en het gegeven dat hier een oude loop van de Snepbeek zou lopen, die niet meer in gebruik is. Het betreft een natte lichte zandleembodem zonder profiel. Direct onder de Ap is het moedermateriaal sterk gleyig. Deze bodems hebben vaak een reductiehorizont beginnend tussen de 100 en 120cm.

Wat het meest opvalt aan de voorkomende bodemtypes is dat ze natter worden richting het westen. Dit komt overeen met de wetenschap dat dit richting een oude loop van de Snepbeek is. De voorkomende droge bodemtypes binnen het studiegebied gecombineerd met de vroegere zeer dichte nabijheid van water, maakt dit een zeer geschikt gebied voor occupatie in alle archeologische periodes. De invloed van de oude beekloop in het zuidwesten van het studiegebied zou wel verder onderzocht moeten worden door middel van landschappelijke boringen. Mogelijk was dit deel van het studiegebied erg nat voor bewoning. Indien er een intacte podzol- of postpodzol-bodem aanwezig is binnen het studiegebied kan eveneens uitgegaan worden van een goede bewaring van de archeologie.

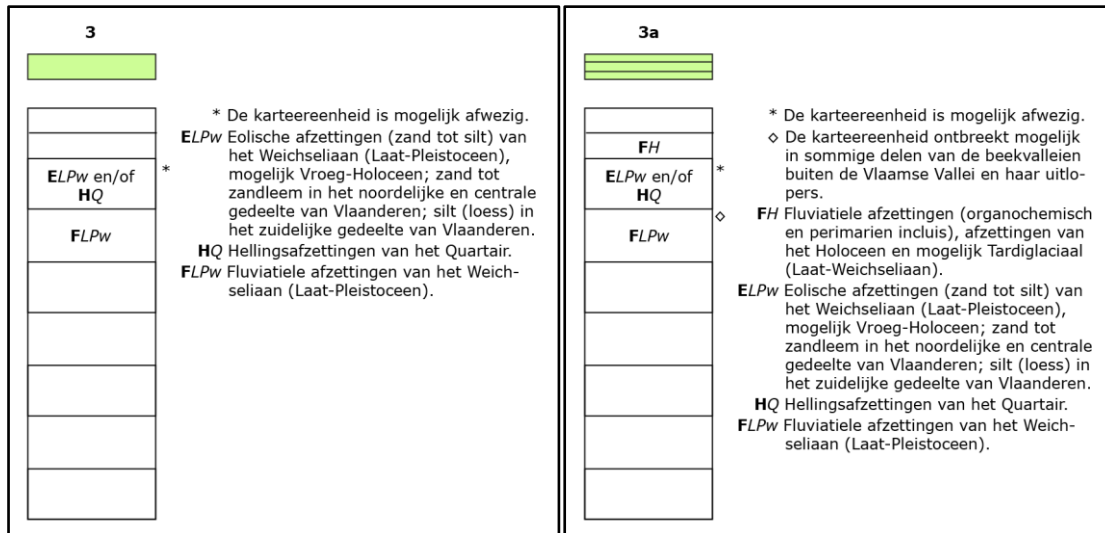
3.2.2 QUARTAIRGEOLOGISCHE KAART

Het noordelijk deel van het studiegebied is gekarteerd op de Quartairgeologische sequentie type 3 (Figuur 22). Hierbij is de ondergrond opgebouwd uit fluviatiele afzettingen uit het Weichseliaan (laat Pleistoceen) met daarboven mogelijk eolische zandleemafzettingen uit het Weichseliaan, mogelijk vroeg Holoceen en of hellingsafzettingen van het Quartair. De eolische afzettingen en of hellingsafzettingen zijn mogelijk afwezig. In dit geval zijn deze afzettingen echter zeker aanwezig, gezien de landschappelijke ligging van het studiegebied op het dekzandlandschap in het Vlaams zandgebied. De kwartaire dekzandlaag bestaat hier uit niveo-eolische zand- en zandleemafzettingen uit het boven Pleistoceen, eventueel afgedekt door lokale dekzanden uit het EpiPleistoceen/laatglaciaal.

Het zuidelijk deel van het studiegebied is gekarteerd onder Quartairgeologische sequentie type 3a. Hier zijn op de eolische afzettingen van het Weichseliaan nog fluviatiele afzettingen van het Holoceen afgezet. Gedurende het Holoceen heeft hier dus nog een beek sedimenten afgezet. Vermoedelijk een vroeger verloop of uitloper van de Snepbeek, waar deze sequentie noordelijk ook mee samenvloeit. Ook uit de bodemkaart blijkt dit een natter, lemiger gebied (cq. hfdst. 3.2.1) en op de hoogtekkaart blijkt duidelijk dat deze zone lager ingesneden lijkt in het landschap (cq. hfdst. 3.1.2). De afzettingen bestaan uit zandlemig alluvium van het Holoceen.

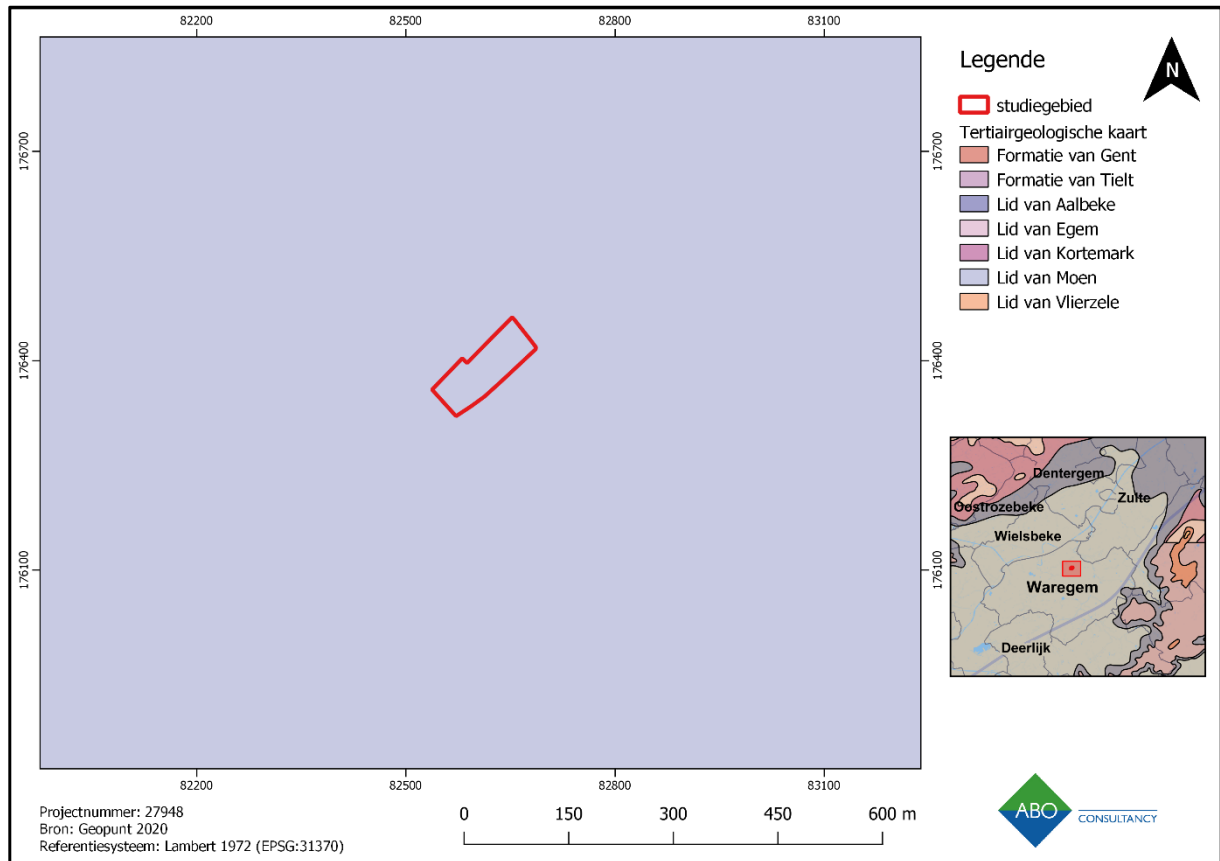
Figuur 22: Gedigitaliseerde Quartairgeologische kaart met aanduiding van het studiegebied (Geopunt 2020)

Figuur 23: Quartairgeologische sequentie type 3 en type 3a ter hoogte van het studiegebied (Geopunt 2020)

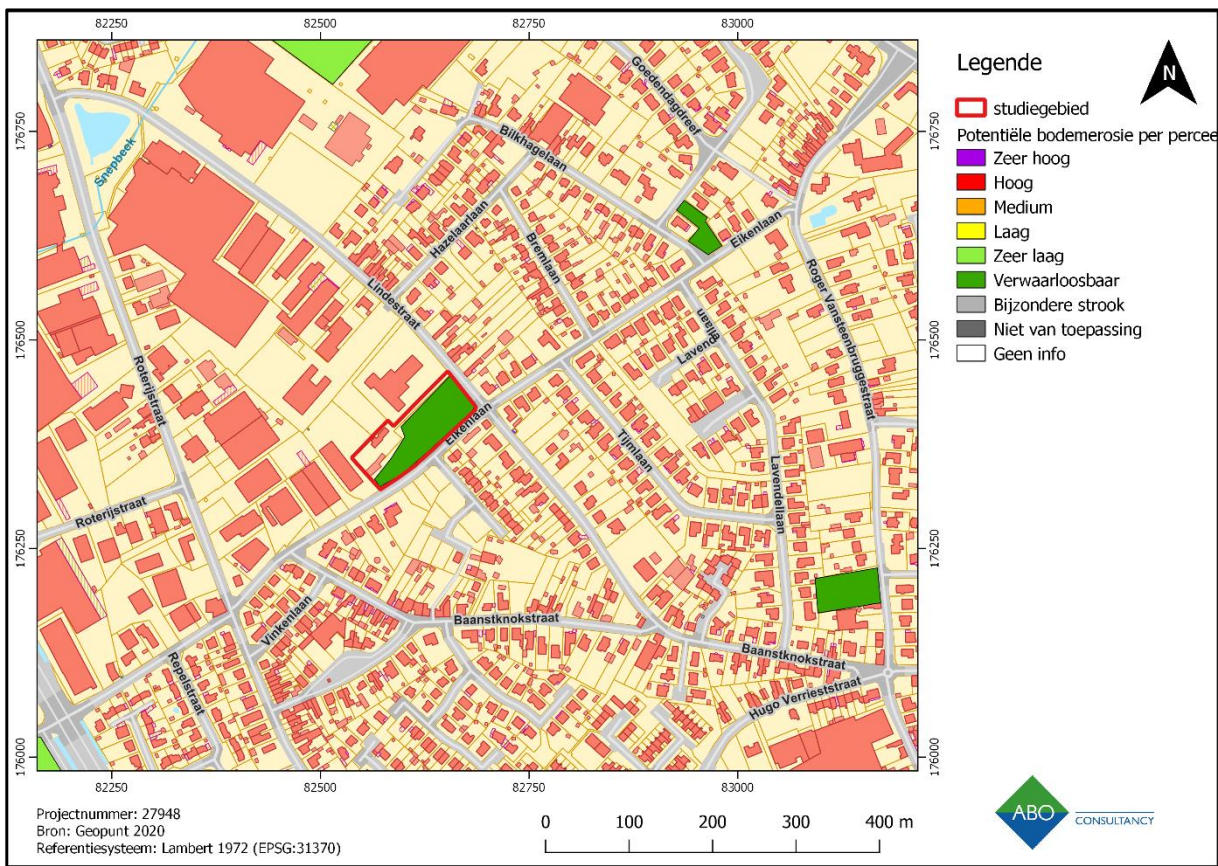
3.2.3 TERTIAIRGEOLOGISCHE KAART

Op de tertiairgeologische kaart ligt het studiegebied op de formatie van Kortrijk op het Lid van Moen (Figuur 24). Het lid van Moen bestaat uit grijze klei tot silt. De tertiaire lagen liggen in het studiegebied zeer diep en zijn zodoende van weinig belang in dit onderzoek.

Figuur 24: Gedigitaliseerde Tertiairgeologische kaart met aanduiding van het studiegebied (Geopunt 2019)

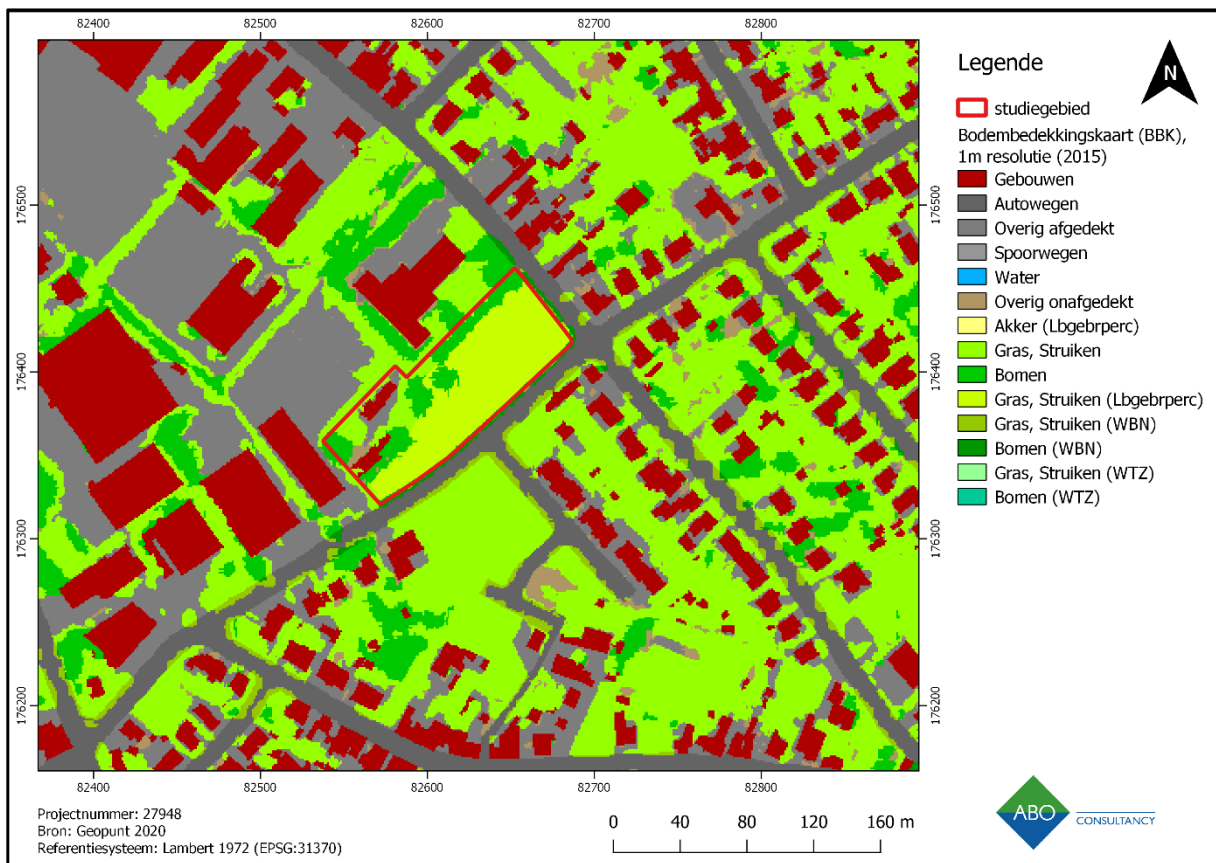
3.2.4 BODEMEROSIEKAART

Figuur 25: Potentiele bodemerosiekaart op perceelsniveau met aanduiding van het studiegebied (Geopunt 2019)

Het studiegebied is deels niet gekarteerd op de bodemerosiekaart en voor het grootste deel met een verwaarloosbare bodemerosie (Figuur 25). Omringende percelen zijn eveneens niet gekarteerd of met een verwaarloosbare erosie. Nu zal er dus nauwelijks tot geen erosie plaatsvinden binnen het studiegebied, maar dit zegt niks over de erosie in het verleden. Het studiegebied lijkt deels op een soort oude beekgeul te liggen. Dit heeft vermoedelijk in het verleden wel invloed gehad.

3.2.5 BODEMBEDEKKINGSKAART

Figuur 26: Bodembedekkingskaart met aanduiding van het studiegebied (Geopunt 2019)

Het grootste deel van het studiegebied is op de bodembedekkingskaart gekarteerd op gras, struiken. De noordwestelijke rand van het studiegebied is begroeid met bomen. Op het noordoostelijke deel zijn gebouwen, overig afgedekt en overig onafgedekt weergegeven. Rond dit bewoonde perceel staan eveneens bomen weergegeven. Langs de hele rand van het studiegebied is een dunne strook bedekt met bomen aanwezig. Op figuur 26 is dit slecht zichtbaar doordat de lijn die het studiegebied weergeeft hier veel overheen ligt. Dit komt overeen met het beeld uit hoofdstuk 2.1 betreffende de huidige situatie.

4 ASSESSMENTRAPPORT: ARCHEOLOGISCHE VOORKENNIS

Geraadpleegde bronnen hoofdstuk 4 met betrekking tot archeologische voorkennis	Toelichting
Inventarissen	
Inventaris Archeologische zone	Buiten archeologische zone
Landschapsatlas	Geen relict in de buurt (< 1km)
Inventaris bouwkundig erfgoed	Cf. 4.1
Beschermde monumenten	Niet relevant
Beschermde stads- en dorpsgezichten	Niet relevant
Centraal Archeologische Inventaris	Relevant, cf. 4.2
Bekrachtigde archeologienota's	Relevant, cf. 4.3
Inventaris Historische stadskern	Buiten historische stadskern
Inventaris gebieden waar geen archeologie te verwachten valt (GGA)	Buiten GGA
Wereldoorlog relict	Geen relict in de buurt (< 1 km)
Andere historisch/ archeologische relict	Geen relict in de buurt (< 1km)
Cartografische bronnen	
Fricxkaart (ca. 1712)	Relevant, cf. 4.5.1
Ferrariskaart (ca. 1770-1778)	Relevant, cf. 4.5.3
Atlas der Buurtwegen (ca. 1840)	Relevant, cf. 4.5.4
Vandermaelenkaart (1846- 1854)	Relevant, cf. 4.5.5
Popp kaarten (1842-1879)	Relevant, cf. 4.5.5
Stafkaart Roeselare Ronse (1925-1942)	Relevant, cf. 4.5
Orthofoto's (1971-2018)	Relevant, cf. 4.6

Tabel 1: Tabel met geraadpleegde bronnen

4.1 HISTORISCHE BESCHRIJVING

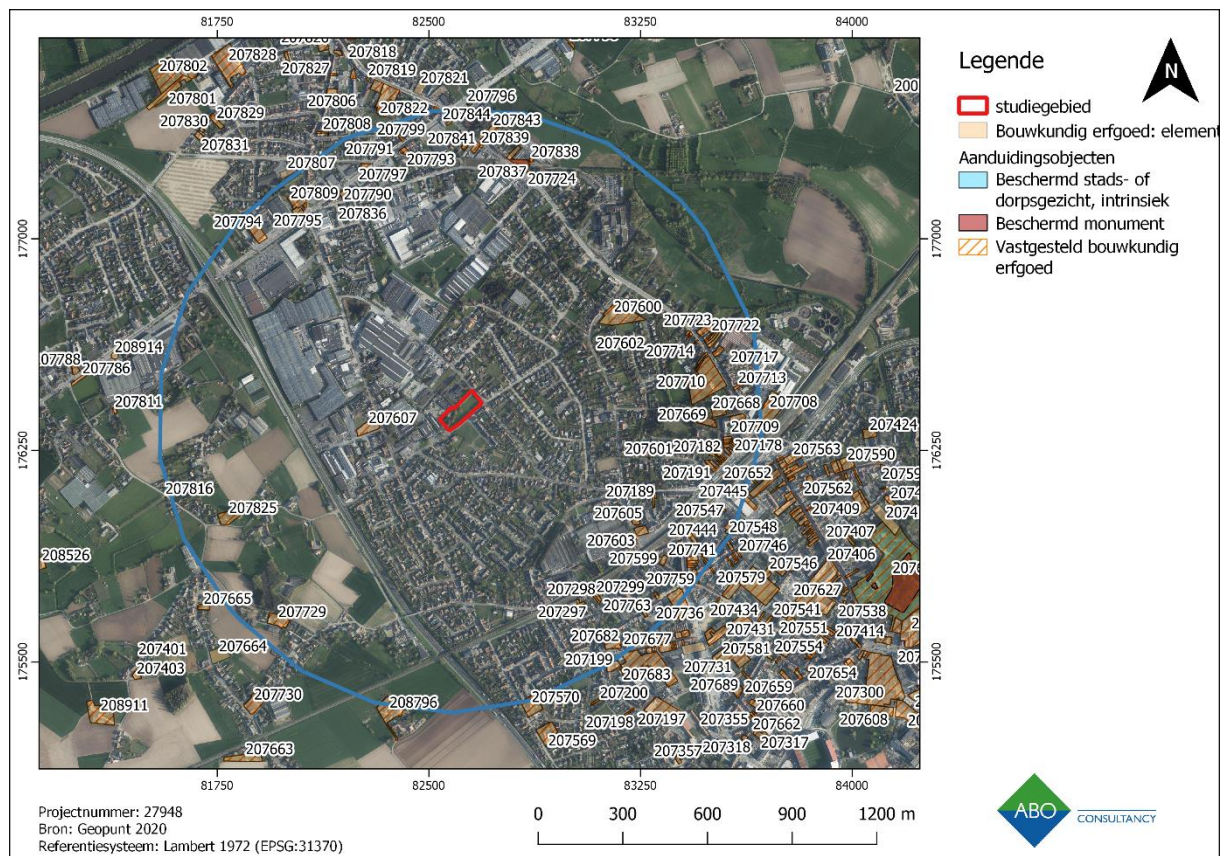
Het studiegebied ligt vrijwel midden tussen de historische kern van Waregem en die van Sint-Eloois-Vijve in oorspronkelijk eerder landelijk gebied. Tegenwoordig ligt hier de wijk Bilkhage met ten noorden van het studiegebied voornamelijk industrieterreinen.

Voor de gemeente Waregem en ook deelgemeente Sint-Eloois-Vijve zijn slechts zeer weinig archeologische data voorhanden doordat er weinig onderzoek verricht is. Door de wel aanwezige sporen kan echter een rijke archeologische geschiedenis voor de omgeving verwacht worden. Landschappelijk ligt het op een zeer gunstige locatie aan de samenvloeiing van de Gaverbeek en de Leie en in de Romeinse tijd zou op het grondgebied van Elooïs-Vijve een kruising van twee belangrijke wegen hebben gelegen, namelijk de heirbanen Kassel-Tongeren en Bavai-Oudenburg. Daarnaast zijn op het grondgebied van Waregem op diverse locaties vondsten uit de steentijd aangetroffen. Van nederzettingen uit deze periode is echter niks bekend. Het betreft voornamelijk losse vondsten die weinig in context geplaatst zijn. Sporen en structuren uit de metaaltijden en Romeinse tijd zijn meer bekend, voornamelijk uit het zuidelijk deel van de gemeente Waregem.

Zowel Sint-Eloois-Vijve als Waregem hebben zich in de vroege middeleeuwen verder ontwikkeld hebben. Archeologisch is hier weinig van bekend. Vermoedelijk ontstaan er enkele landbouwgemeenschappen op de droge en gemakkelijk bewerkbare gronden langs de oever van de Leie en de Gaverbeek. Een mogelijk voorbeeld daarvan is het goed "*Te Caysele*" (Caseelstraat) dat, van Frankische oorsprong, één van de oudste sites van Waregem zou zijn. Uit 826 komt de eerste vermelding van de nederzetting *Waro-inghaheim* wat de 'woonplaats van de clan Waro' betekent. 'Vive' wat etymologisch te herleiden is tot modderig, wordt voor het eerst vermeld in bronnen van 965 waar het enkel de rivier betreft. Vijve is de oude benaming van de Gaverbeek. Aan het einde van de 10^e eeuw wordt de burcht van Vijve vermeldt als belangrijk steunpunt van graaf Boudewijn IV in zijn strijd tegen het opstandige Kortrijk. Het is niet bekend waar deze burcht gestaan heeft. Waregem bestaat in die periode nog grotendeels uit overstromingsgebied rond de Vijvebeek, later Gaverbeek, en uit bosgebieden, onder andere een Koninklijk jachtgebied. Waregem en Vijve vallen doorheen de middeleeuwen steeds toe aan andere heersers. In de 12^e eeuw nemen de Dendermondse heren bezit van het gebied, maar wordt het dorpscentrum van Waregem geschonken aan het Onze-Lieve-Vrouwekapittel van Doornik. In de Inventaris Onroerend Erfgoed wordt melding gemaakt van een opgraving uit 1984, waarbij verondersteld werd dat in Waregem reeds in de 12^e eeuw een bakstenen kerk aanwezig was. Dit lijkt zeer onwaarschijnlijk, aangezien de huidige consensus onder baksteenonderzoek een introductie van baksteen aanhoudt vanaf de periode rond 1200 (Lensen, R.J.H., 2015). Hoe dan ook blijven beide plaatsen gedurende de middeleeuwen plaatsen van belang met steeds wisselende heren en een groeiende parochie. Vanaf de 16^e eeuw tot halverwege de 18^e eeuw kent vooral Sint-Eloois-Vijve een moeilijke periode met onder meer de godsdiensttroebelen en diverse oorlogen waarbij Sint-Eloois-Vijve wanneer het niet aan het front ligt diverse keren gebruikt wordt om troepen te vestigen. In de 19^e eeuw worden de eerste spoorweglijnen aangelegd en neemt de bedrijvigheid en nijverheid in beide plaatsen sterk toe. Gedurende de 1^e Wereldoorlog ondervonden beide plaatsen veel schade van verwoesting en Sint-Eloois-Vijve in de 2^e Wereldoorlog opnieuw. Tijdens de 1^e WO was er een Duits vliegveld op de wijk Bilkhage. Tussen de Gentseweg en de Vansteenbruggestraat parallel aan de Lindestraat. Aan de andere kant van de Lindestraat stonden houten loodsen voor dubbeldekvliegtuigen. Gedurende de 20^e eeuw blijft de industrie en de bevolking

van het gebied echter groeien en groeien beide plaatsen in rap tempo naar elkaar (Inventaris onroerend erfgoed Thema's ID 15690 en ID 15744).

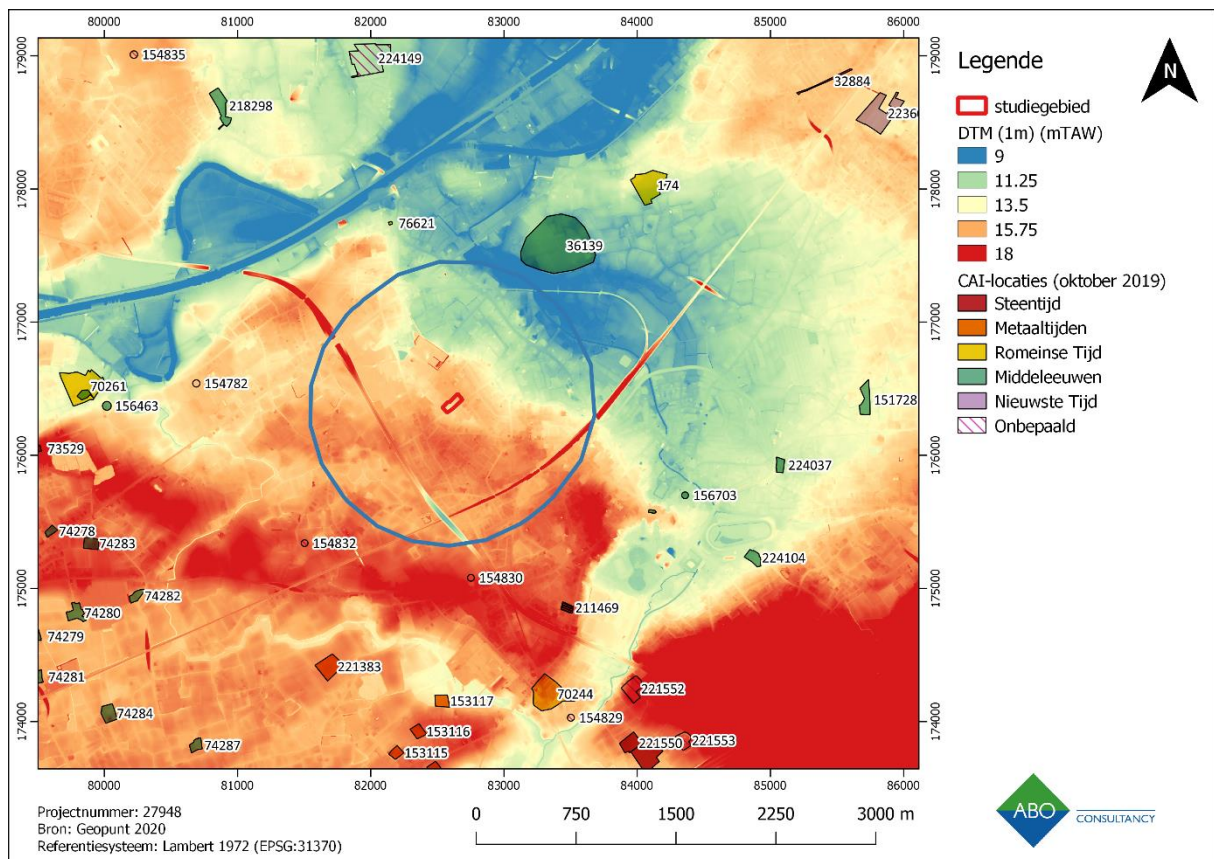
4.2 AANDUIDINGS- EN ERFGOEDOBJECTEN

Figuur 27: Aanduidings- en erfgoedobjecten rond het studiegebied weergegeven op de orthofotomosaiek 2019 (Geopunt 2020/IOE 2020)

Het dichtstbijzijnde erfgoedobject ligt op iets meer dan 200m ten westen van het studiegebied en betreft een boerenarbeiderswoning uit het begin van de 19^e eeuw (ID 207607). In de directe omgeving van het studiegebied zijn verder echter weinig aanduidingsobjecten en/of erfgoedobjecten aangeduid in de inventaris onroerend erfgoed aanwezig. Vanaf 800m ten zuidoosten van het studiegebied bevindt zich een concentratie van een groot aantal meldingen. Dit is de rand van Waregem waar aan het begin van de 20^e eeuw en gedurende het interbellum veel gebouwd is. Ten noorden van het stadje zien we een concentratie van erfgoedobjecten rond Sint-Eloois-Vijve. Dit betreft eveneens voornamelijk gebouwen uit de 1^e helft van de 20^e eeuw. Voor de verwachting binnen het studiegebied zijn deze objecten niet van groot belang. Het meest kenmerkende object in de omgeving licht op ruim 1,5km ten zuidwesten van het studiegebied en betreft het kasteeldomein Casier met bijbehorende kapel en kasteelpark. Dit kasteel dateert van ca. 1850 en heeft dus ook weinig belang voor de archeologische verwachting van het studiegebied.

4.3 CENTRALE ARCHEOLOGISCHE INVENTARIS (CAI)

Figuur 28: Alle CAI-meldingen binnen een straal van 1.000m weergegeven op het DTM (1m) (Centraal Archeologische Inventaris 2019; Geopunt 2019)

Er is geen enkele CAI-melding binnen een straal van 1km rond het studiegebied bekend. Op grotere afstand zijn voornamelijk een aantal meldingen betreffende de romeinse tijd en de middeleeuwen bekend. Ten zuiden van het studiegebied, meer op de heuvelrug en ten zuiden hiervan zijn eveneens enkele sites uit de steentijd en de metaaltijden bekend.

De dichtstbijzijnde melding licht net buiten de straal van 1km en betreft een waarneming van iets dat waarschijnlijk in de middeleeuwen gedateerd kan worden (ID 36139). Op de betreffende locatie is echter nooit onderzoek gebeurt. Bij onderzoek naar circulaire vormen in Oost-Vlaanderen in 1984 is hier een structuur aangeduid van ca. 460m doorsnee. De structuur wordt gevormd door een grotendeels cirkelvormig verlopende weg die al zichtbaar is op de Villaretkaart. De weg heeft de naam Ommegangstraat. Een ommegang wordt in diverse dialecten gebruikt om een Katholieke processie aan te duiden. Het kan echter ook meer letterlijk uitgelegd worden als een gang of weg rondom. In de CAI wordt de melding als walgrachtsite ingedeeld, maar op de historische kaarten is hier in elk geval nooit een walgrachtsite aanwezig. Zeer veel is over deze locatie dus niet bekend.

CAI-melding met ID 154782 ligt op de heuvelrug op een vergelijkbare locatie als het studiegebied. Hier is door middel van luchtfotografie in 1998 eveneens een circulaire structuur herkend die mogelijk als grafheuvel geïnterpreteerd kan worden. Ook hier is echter geen verder onderzoek naar de locatie uitgevoerd. Hetzelfde geldt voor twee meldingen ten zuiden van het studiegebied (ID154832 en ID 154830). Mogelijk liggen hier grafheuvels.

Er zijn echter weldegelijk duidelijke archeologische meldingen in de ruimere omgeving bekend. Bij CAI-ID 76621 bijvoorbeeld is Romeins bouwmateriaal (voornamelijk tegulae) verwerkt in de voorgevel van de kerk. Er is ook gelijkaardig Romeins bouwmateriaal bekend van een locatie in de buurt van deze kerk in Sint-Elooi-Vijve bij de Koekoekstraat (CAI-ID 76617, Despriet 1978). In deze omgeving zou een Romeinse nederzetting gelegen hebben waarvan het puin in de eerste kwart van de 13^e eeuw nog zichtbaar zou zijn geweest. Deze site staat echter niet weergegeven in de CAI en hier is ook geen overige informatie van te vinden. Wel staat in de Inventaris Onroerend Erfgoed betreffende de Koekoekstraat (IOE-ID 15411) dat ten westen van deze straat in 1956 een Gallo-Romeinse nederzetting is opgegraven.

Ten zuiden van het studiegebied ter hoogte van Waregem zijn bij ID 211469 in 2015 opgravingen uitgevoerd waarbij onder andere nederzettingssporen uit de ijzertijd en crematiegraven uit de Romeinse tijd aangetroffen zijn. Daarnaast zijn hier verspreid over het terrein verschillende artefacten van lithisch materiaal gevonden. Het betreft voornamelijk debitage materiaal. Een kling kan mogelijk in de late fase van het mesolithicum worden gedateerd (Beke, F. en D. Teetaert, 2015).

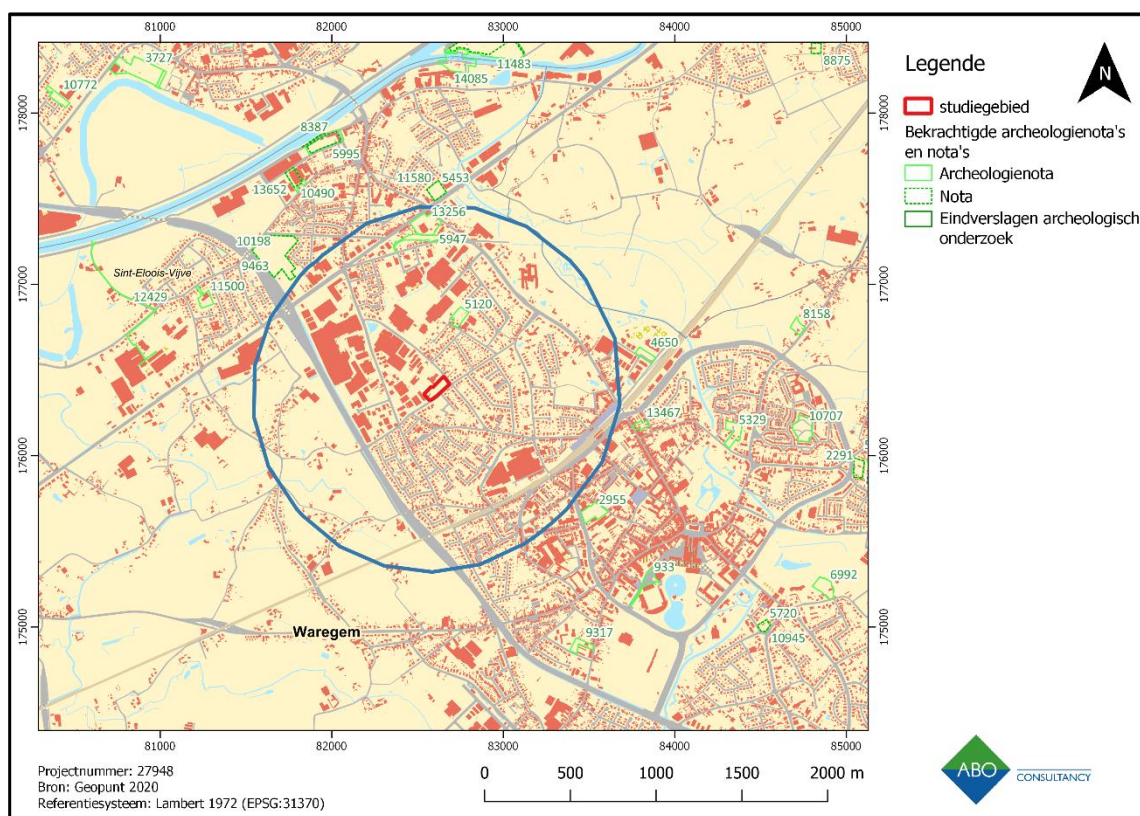
Ten zuidoosten van het onderzoeksgebied is de melding met ID 76518 nog het vermelden waard, de parochiekerk Sint-Amandus en Sint-Blasius. Bij deze kerk werden in 1984 opgravingen verricht. Hier zijn buiten oudere delen van de kerk die zeker teruggaat tot de 12^e eeuw ook Romeinse bouwmaterialen en gebrandschilderd aardewerk uit de Romeinse tijd aangetroffen.

Kortom bevestigen de CAI-meldingen dat er vanaf de steentijd tot nu altijd occupatie in de ruime omgeving van het studiegebied heeft plaatsgehad. Er is in de omgeving echter zeer weinig onderzoek gedaan. Het studiegebied kent een gunstige landschappelijk ligging en hier kan zeker archeologie uit de diverse archeologische perioden verwacht worden.

CAI-ID	Omschrijving	Datering	Type onderzoek
36139	Walgrachtsite?	ME?	Luchtfotografie/ literatuuronderzoek
154782	Grafheuvel	Mogelijk metaaltijden	luchtfotografie
154830	Grafheuvel	Mogelijk metaaltijden	luchtfotografie
154832	Grafheuvel	Mogelijk metaaltijden	luchtfotografie
76621	Romeins bouwmateriaal	Romeinse tijd	bouwhistorisch
211469	Verspreid materiaal/Nederzetting/graven	Steentijd/ijzertijd/Romeinse tijd	opgraving
76518	Kerk en bouwmateriaal / aardewerk	Romeinse tijd/ Middeleeuwen	opgraving

Tabel 2: Overzichtstabel CAI (Centraal Archeologische Inventaris 2019)

4.4 ARCHEOLOGIENOTA'S WAARVAN REEDS AKTE GENOMEN WERD

Figuur 29: Archeologienota's in de omgeving weergegeven op een orthofoto (2018) Geopunt 2019)

Voor 3 terreinen binnen een straal van 1 km rond het studiegebied zijn reeds archeologienota's opgesteld, allemaal ten noorden van het studiegebied. Bij alle drie deze archeologienota's bleek er vanuit landschappelijk oogpunt een potentieel voor archeologie vanaf de steentijden tot en met de middeleeuwen. Bij twee van de archeologienota's is echter toch besloten voor geen verdere maatregelen, omdat de terreinen reeds verstoord bleken en de geplande werken niet dieper zouden gaan dan de huidige verstoring. Bij de archeologienota met ID 13256 zullen nog landschappelijke boringen uitgevoerd moeten worden, eventueel gevolgd door een vooronderzoek met ingreep in de bodem. Deze terreinen zijn op dit moment nog bebouwd en verhard en onderzoek heeft dus nog niet plaats kunnen vinden.

Buiten de straal van 1km ten noorden van het studiegebied zijn van enkele locaties ook reeds nota's opgesteld. Ter hoogte van ID 10198/9463 zijn door Hembyse in 2019 proefsleuven uitgevoerd. Hier bleek de aanwezigheid van nederzettingssporen uit de IJzertijd en is nog een vlakdekkende opgraving aanbevolen. Ter hoogte van ID 11580/5453 is in 2019 door BAAC Vlaanderen bvba een proefsleuvenonderzoek uitgevoerd. Hier zijn in een greppel sterk gefragmenteerde en verweerde fragmenten van Romeinse dakpannen aangetroffen. Verdere sporen bleken echter vrijwel niet aanwezig, mogelijk doordat het terrein grotendeels verstoord bleek en er sprake was van een sterk verbruinde Bt-verweringshorizont. Hier is geen verder onderzoek aangeraden.

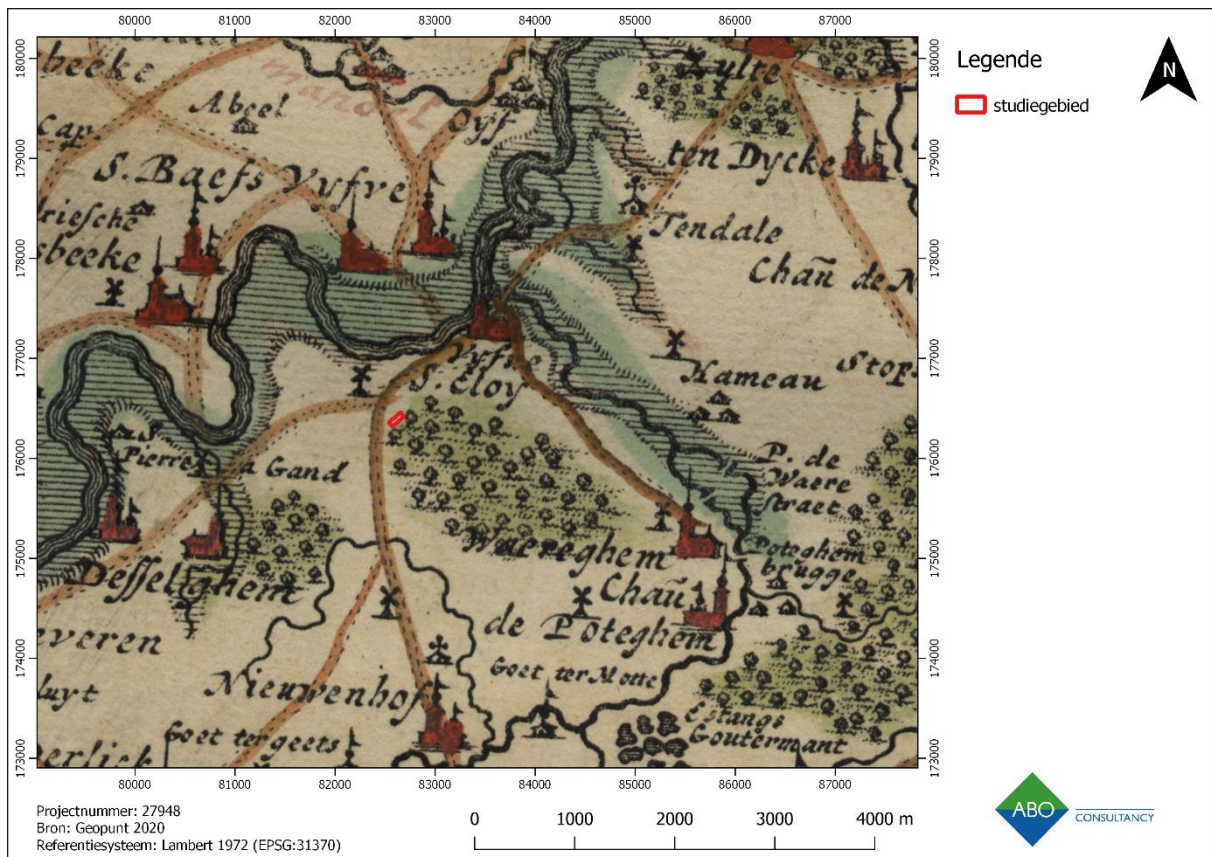
ID	Omschrijving	Verwachting/datering	Advies
5120	Archeologienota	Matig hoge verwachting steentijd tot en met middeleeuwen, maar reeds verstoord	Geen verder onderzoek

ID	Omschrijving	Verwachting/datering	Advies
5947	Archeologienota	Matig hoge verwachting steentijd tot en met middeleeuwen, maar nieuwe verstoring zal niet dieper gaan dan de reeds aanwezige verstoring.	Geen verder onderzoek
13256	Archeologienota	Potentieel voor sites vanaf de steentijd tot en met de nieuwste tijd. Ook kans op resten uit WO I	Landschappelijke boringen eventueel gevolgd door steentijdtraject en/of proefsleuven

Tabel 3: Tabel met archeologienota's in de omgeving van het studiegebied (Agentschap Onroerend Erfgoed 2018)

4.5 CARTOGRAFISCHE BRONNEN

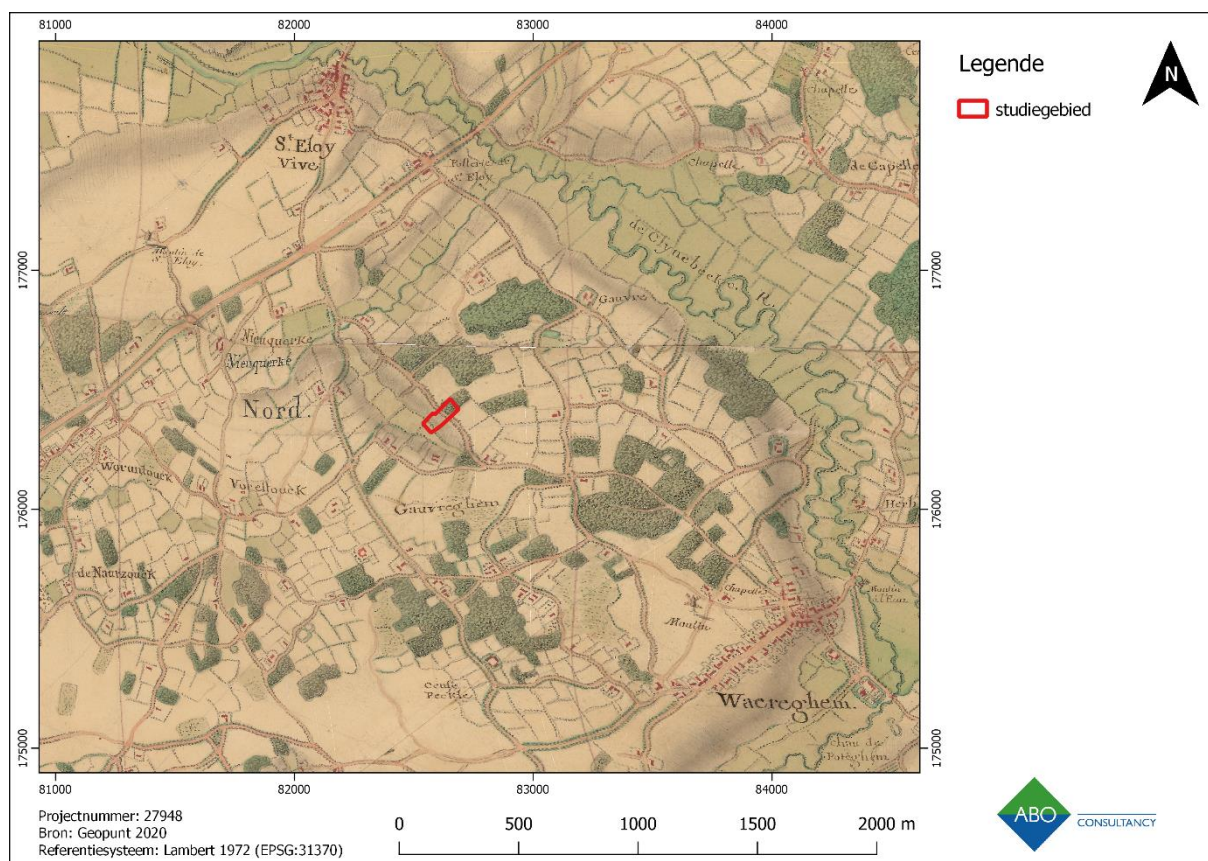
4.5.1 FRICKX-KAART (1744)

Figuur 30: Frickx-kaart met aanduiding van het studiegebied en met een rode pijl de daadwerkelijke ligging van het studiegebied (Geopunt 2019)

De grote schaal waarop de Frickx-kaart is weergegeven en de hiermee gepaard gaande geografische afwijking, maken de kaart minder geschikt om directe conclusies over het studiegebied te onttrekken. Het studiegebied situeert zich tussen Sint-Eloois-Vijve en Waregem en op deze kaart is hier een bosgebied weergegeven waarbinnen het studiegebied zich in deze tijd vermoedelijk bevindt (Figuur 30).

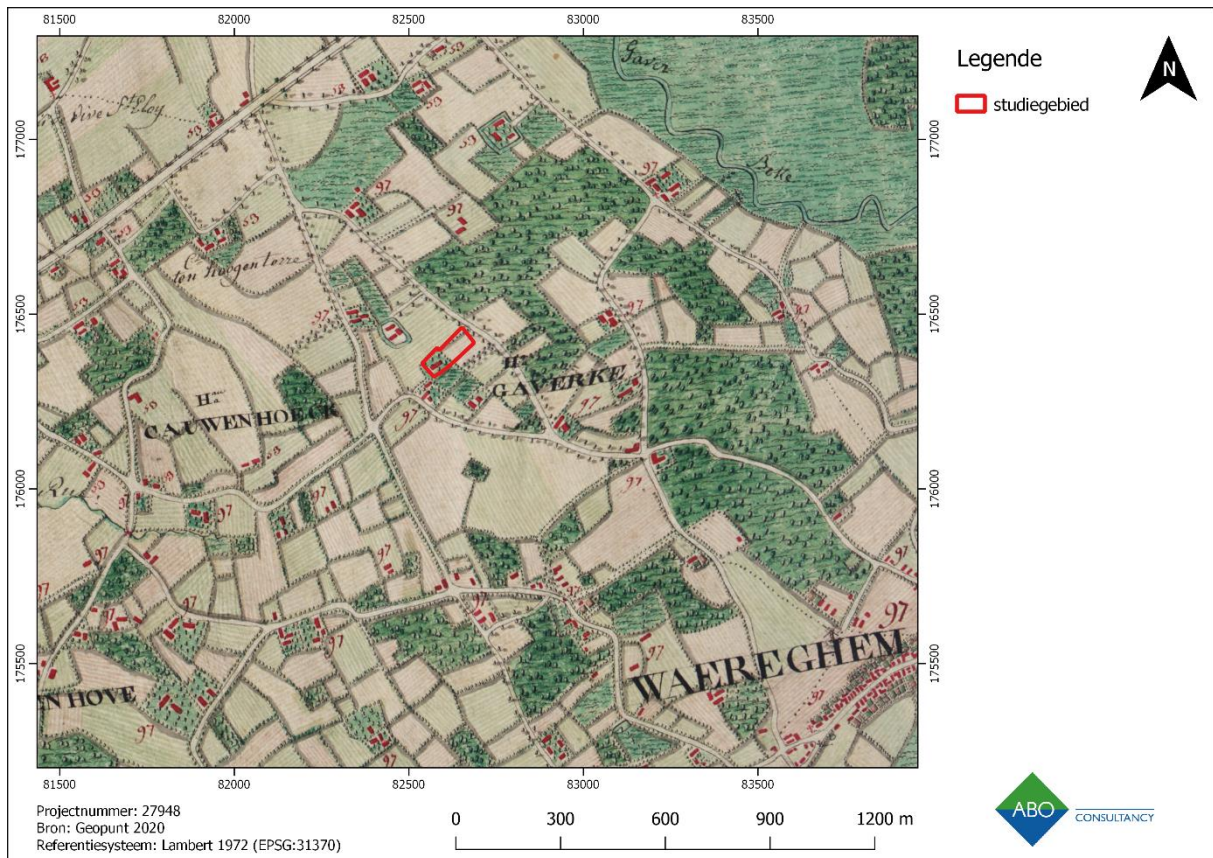
4.5.2 VILLARET-KAART (1745-1748)

Figuur 31: Het studiegebied weergegeven op de Villaret-kaart (1745-1748) (Geopunt 2019)

De Villaret-kaart is meer gedetailleerd dan de Frickx-kaart. Op deze kaart wordt het studiegebied van noord naar zuid middendoor doorsneden door een weg (Figuur 31). Ten westen van de weg ligt een helling naar een reep lager gelegen weilanden en ten oosten van de weg is een perceel met bebossing weergegeven. Rond het studiegebied liggen kleine bosgebieden en akkers. Ten zuiden van het studiegebied is wat bebouwing weergegeven. Blijkbaar betreft dit het gehucht of gebied 'Gauvreghem'. De grotere plaatsen 'Waereghem' en 'Sint Eloy Vive' liggen nog op grotere afstand en zijn nog lang niet vergroeid zoals dat tegenwoordig het geval is. Ten westen van het studiegebied liggen enkele gehuchtjes, ten oosten van het studiegebied is de regio tot aan de Gaverbeek die op deze kaart weergegeven staat onder de naam 'de Clynebeekc. R' nog vrij onbebouwd buiten enkele sites met walgracht en hoeves.

4.5.3 FERRARISKAART (CA. 1770- 1778)

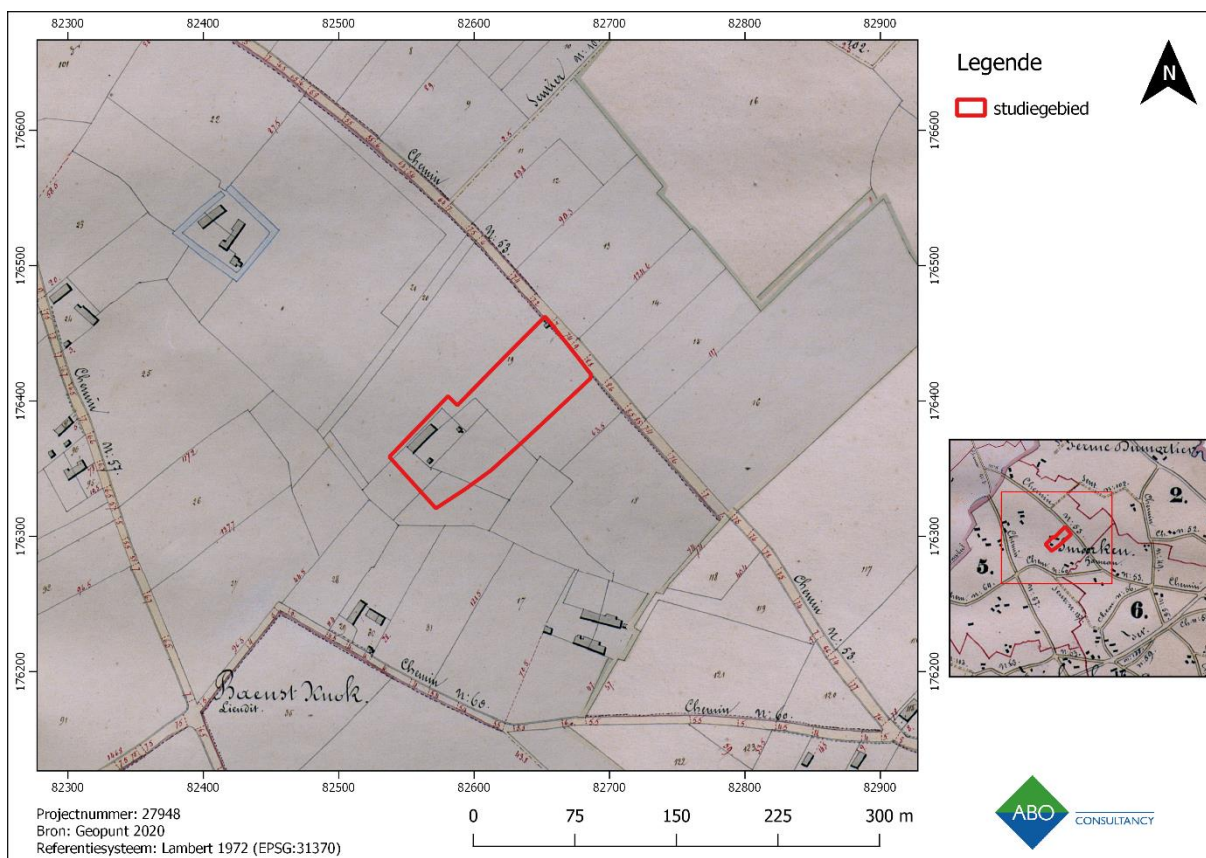

Figuur 32: Ferrariskaart met aanduiding van het studiegebied (Geopunt 2019)

Op de Ferrariskaart is de weg dwars door het studiegebied, die op de Villaretkaart zichtbaar is niet op deze locatie aanwezig. Dezelfde weg is echter direct ten oosten van het studiegebied weergegeven (Figuur 32). Mogelijk is de locatie van de weg op de Villaretkaart niet helemaal correct weergegeven door onnauwkeurigheid in de kaart of een foutieve georeferentie. Mogelijk is de weg over de ca. 30 jaar tussen de opstelling van deze kaarten ook iets verplaatst, maar de eerste optie lijkt gezien de vorm van de wegen en ligging van de bebouwing waarschijnlijker.

De oostelijke helft van het studiegebied is weergegeven als akker en in de westelijke helft is bebouwing weergegeven. Ten zuiden van deze bebouwing zijn twee percelen als weides weergegeven eveneens als enkele percelen in dezelfde baan noordelijk van het studiegebied. Deze weides lijken het nattere gebied te behelzen waar een vroegere loop van de Snepbeek gelegen heeft. Op het perceel direct ten noorden van het studiegebied is een site met walgracht zichtbaar. Het studiegebied ligt binnen het gehucht Gaverke, 'H^{ou} Gaverke'. Ca. 700m ten noordwesten van het studiegebied is een kasteeltje weergegeven, boerderij of kapel Ten Hoogentorre. De situatie is vergelijkbaar gelijk die op de Villaretkaart.

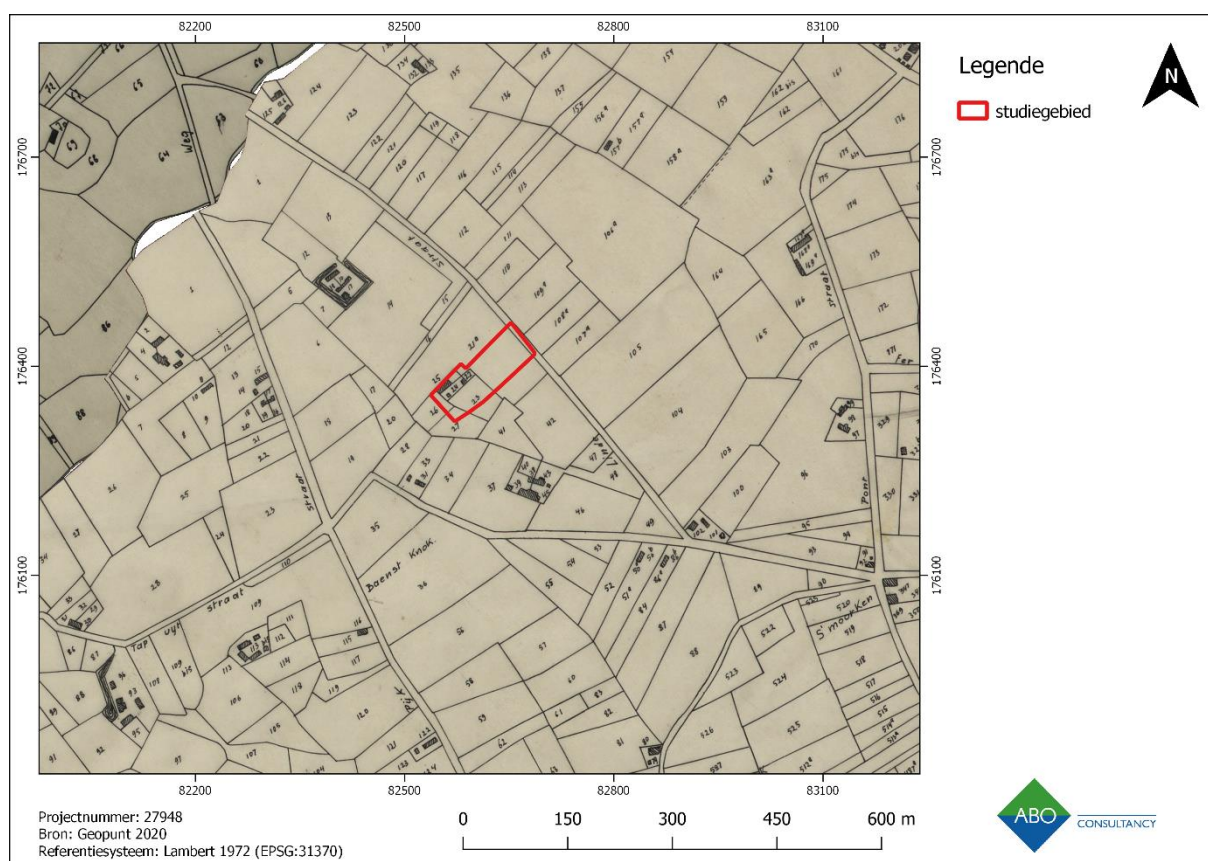
4.5.4 ATLAS DER BUURTWEGEN (CA. 1840)

Figuur 33: Atlas der Buurtwegen met aanduiding van het studiegebied (Geopunt 2019)

Op de Atlas der Buurtwegen staat het gehucht niet meer aangeduid als 'Gaverke', maar als 'Smoorken'. In de westelijke hoek van het perceel zijn nu 3 gebouwen weergegeven, een wat langer gebouw dat mogelijk de bebouwing betreft die ook op de Ferrariskaart reeds ingetekend was en twee kleine vierkante gebouwtjes, mogelijk schuurtjes. Rondom het studiegebied is verder weinig veranderd. Het studiegebied was destijds nog geen op zichzelf staand perceel, maar lijkt (deels) over zes oude percelen verspreid.

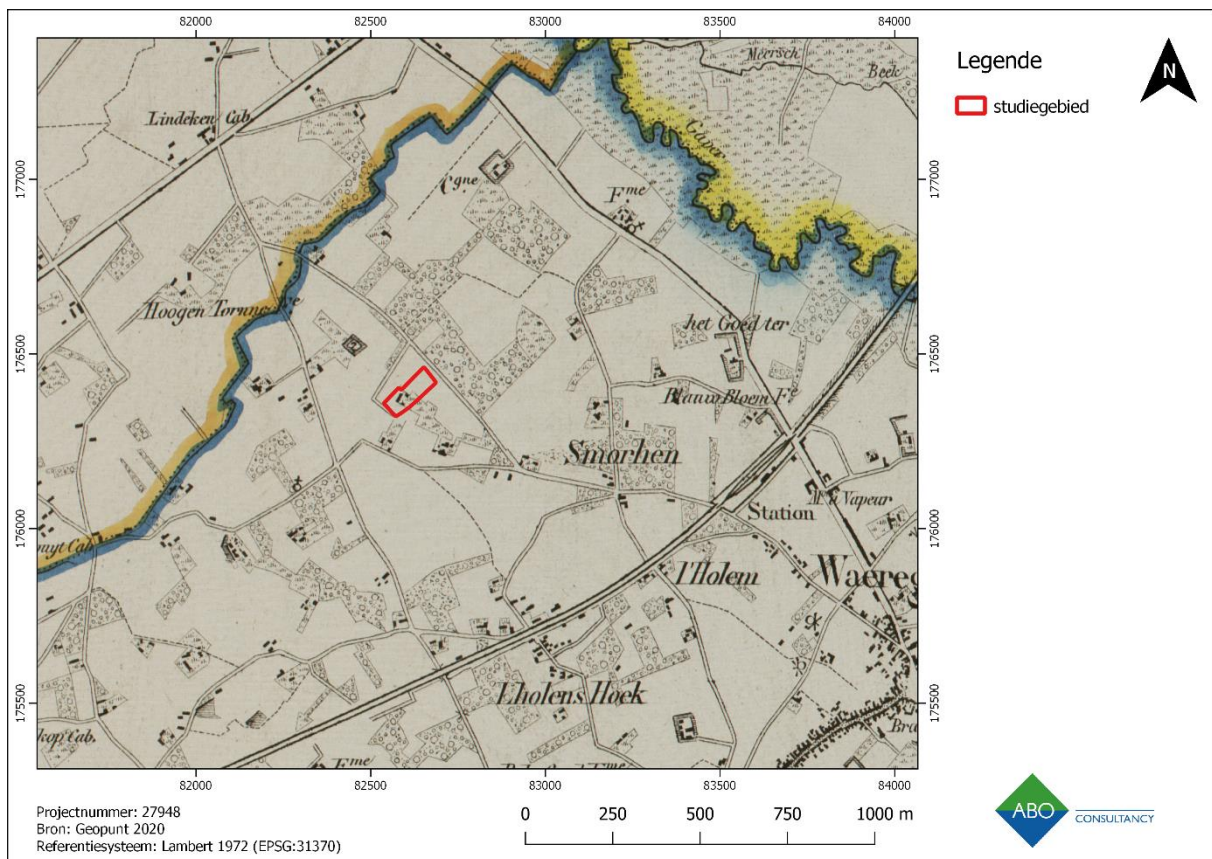
4.5.5 POPP-KAART (CA. 1842-1879)

Figuur 34: Popp-kaart (1842-1879) met aanduiding van het studiegebied (Geopunt 2019)

De situatie op de Popp-kaart is identiek aan de situatie op de Atlas der Buurtwegen (Figuur 34).

4.5.6 VANDERMAELENKAART (CA. 1846-1854)

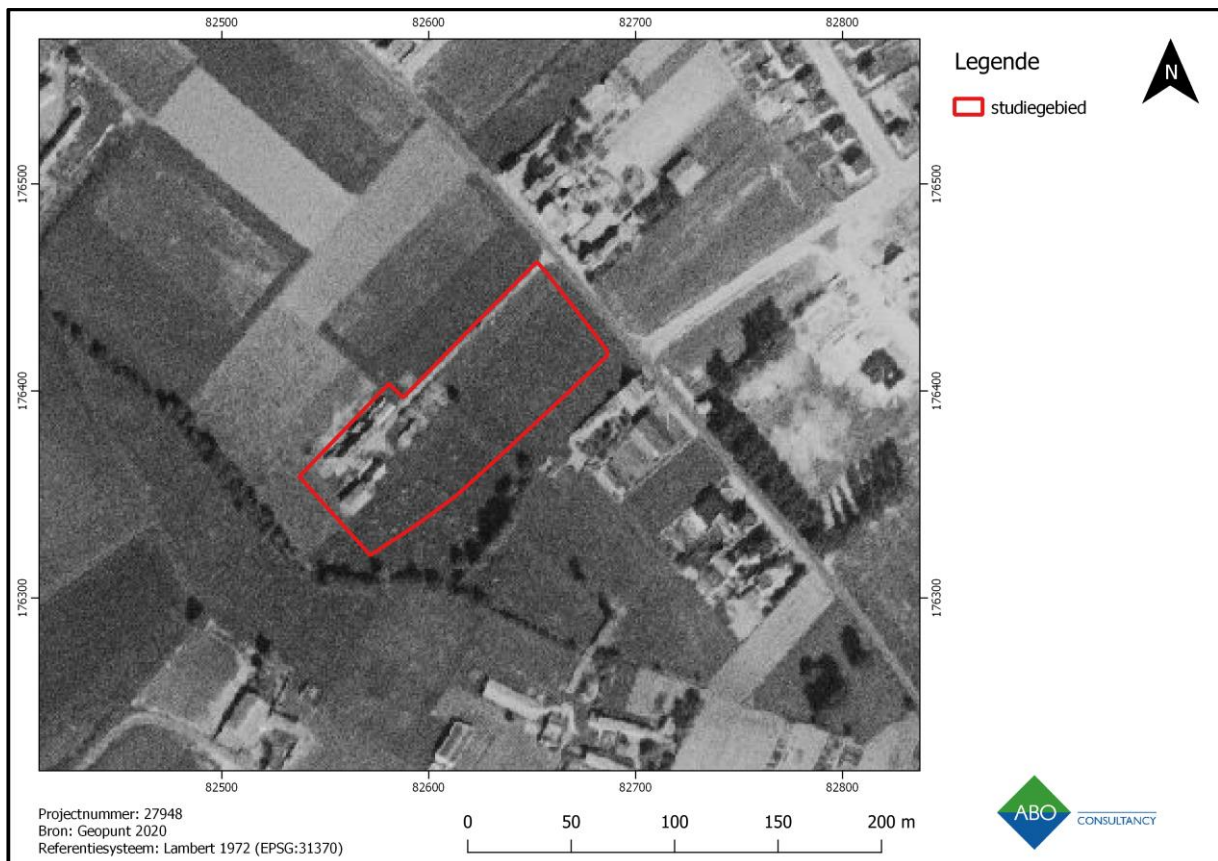
Figuur 35: Vandermaelenkaart met aanduiding van het studiegebied (Geopunt 2019)

Op de Topografische kaart Vandermaelen is er rond het studiegebied vrijwel niks veranderd ten opzichte van voorgaande kaarten (Figuur 35). Het gehucht waarbinnen het studiegebied valt staat opnieuw genoemd als Smorhen. Het wegenpatroon en de bebouwing zijn nog grotendeels gelijk aan die op eerdere kaarten. Wel blijkt ten zuiden van het studiegebied een spoorlijn en station aangelegd. Binnen het studiegebied is eveneens niks veranderd.

4.6 RECENTE LANDSCHAPSVERANDERINGEN

Op de luchtfoto uit 1971 is nog steeds enkel bebouwing aanwezig op het westelijke deel van het onderzoeksgebied (Figuur 36). De situatie lijkt nog vrijwel gelijk aan de situatie op de Popp-kaart (1842-1879). Enkel in het zuidoosten van het perceel is er mogelijk bebouwing bijgekomen. De omliggende percelen worden langzaam ontwikkeld. Het perceel ten zuidoosten van het studiegebied lijkt op dit moment braak te liggen, klaar om bebouwd te worden. Het gebied wordt echter nog steeds grotendeels omringt door akkers en weilanden.

Tussen de luchtfoto van 1971 en 1979-1990 is de situatie volledig veranderd (Figuur 37). Ten zuiden en ten oosten van het studiegebied zijn nu woonwijken aangelegd en ten noorden en westen beginnen de bedrijven en industrie op te komen. De omgeving rond het studiegebied lijkt in snel tempo te zijn volgebouwd. Het perceel direct ten noorden van het studiegebied lijkt net bouwrijp te zijn gemaakt evenals een perceel ten zuidwesten van het studiegebied. Binnen het studiegebied lijkt er echter nog niks veranderd. De trend zet zich voort op de luchtfoto's van 2008-2011 en die van 2019 (Figuur 38). Binnen het studiegebied verandert vrijwel niks, behalve dat de perceelsgrenzen steeds dichter begroeid raken met bomen en struiken. De percelen rondom worden echter steeds verder bebouwd.

Figuur 36: Luchtfoto 1971, panchromatisch met aanduiding studiegebied (Geopunt 2019)

Figuur 37: Orthofotomozaïek (1979-1990) met aanduiding studiegebied (Geopunt 2019)

Figuur 38: Orthofotomozaïek (2008-2011) met aanduiding studiegebied (Geopunt 2019)

Figuur 39: Orthofotomozaiek 2019 met aanduiding van het studiegebied (Geopunt 2020)

5 ASSESSMENTRAPPORT: LANDSCHAPPELIJK BOORONDERZOEK

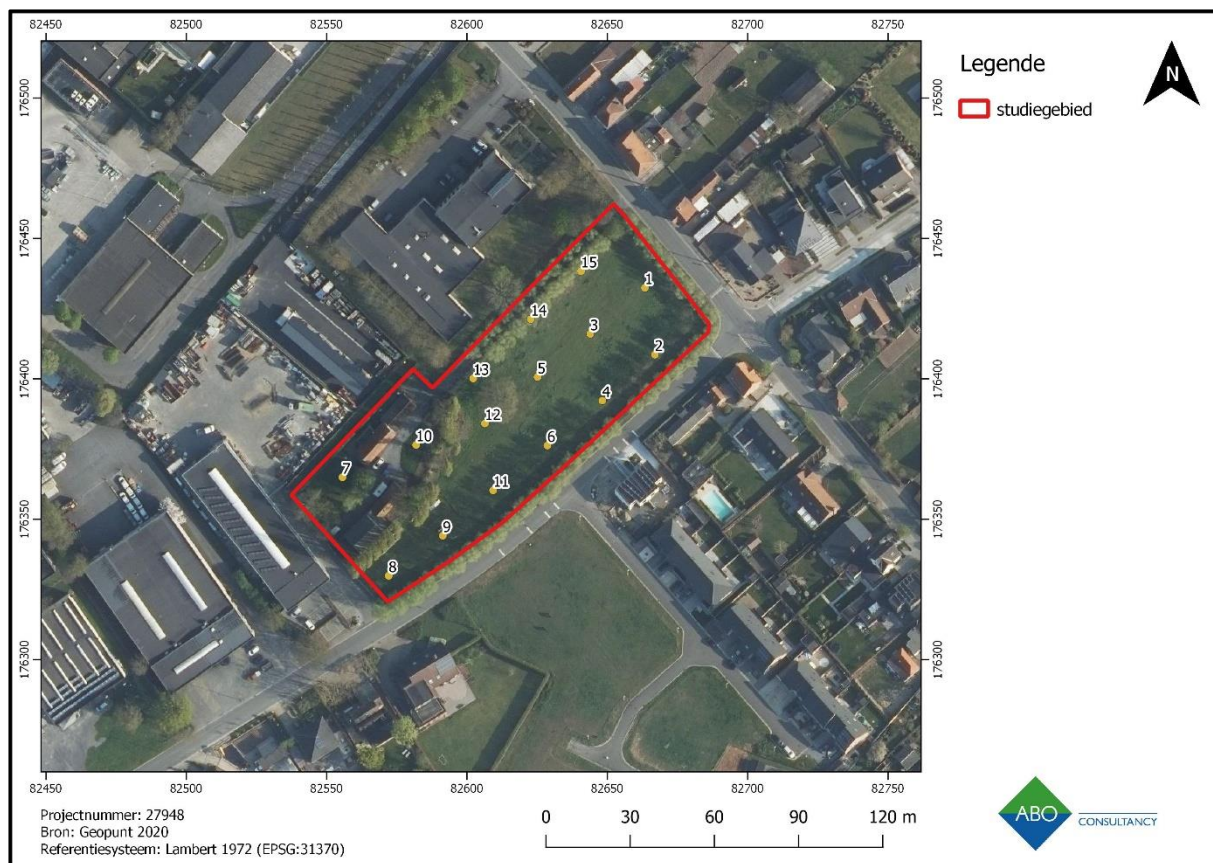
5.1 INLEIDING

Op 14 april 2020 zijn binnen het studiegebied 15 landschappelijke boringen uitgevoerd met als projectcode 2020D97. De boringen werden uitgevoerd in een verspringend driehoeksgrid van 20m op 25m. Sommige boringen zijn hierbij iets verplaatst omwille van de verharding van de oprijlaan, omdat hier met de edelman niet doorheen te boren viel. Daarnaast zijn de boringen op perceel 25d buiten het grid geplaatst omwille van de bebouwing. Hierbij is er rekening mee gehouden een vlakdekkend overzicht van het terrein te bekomen.

Het doel van het landschappelijk booronderzoek is het in kaart brengen van de bodemopbouw en het aantonen van het eventuele voorkomen van archeologisch relevante lagen in relatie tot het landschap. Uit de landschappelijke analyse van de bureaustudie blijken binnen het studiegebied mogelijk intacte podzolbodems voor te komen. Dit zou een goede bewaring van het archeologisch bodemarchief betekenen en hiermee zou een kans bestaan op het aantreffen van intacte steentijdartefactensites. Het zuidwesten van het studiegebied zou echter natter zijn en mogelijk liggen hier alluviale afzettingen. Ook dit dient door de boringen geverifieerd te worden.

De code van goede praktijk stelt het volgende:

“Landschappelijk booronderzoek omvat de kartering, door middel van boringen, van de aard, topografie, morfologie en conservering van de ondergrond in functie van een reconstructie van de aardkundige opbouw van het onderzochte gebied, inclusief eventuele bodemvormingsprocessen (CGP 3.0, 50).”

Figuur 40: Landschappelijke boringen weergegeven op een orthofoto (2018) (Geopunt 2020)

5.2 ONDERZOEKSVRAGEN

Hieronder volgt een overzicht van de onderzoeksvragen met betrekking tot het landschappelijk booronderzoek (Tabel 4).

Hoofdvraag	Antwoord	Bijvra(a)g(en)
1. Komt de aardkundige opbouw overeen met de bestaande en ontsloten gegevens?	Ja	a. Welke lithologische karakteristieken (o.a. textuur, kleur, bijmenging, watertafel, vochtigheid en overgangen) kunnen worden waargenomen? b. Welke horizonten kunnen worden waargenomen? c. Zijn er ontbrekende horizonten? Hoe kan dit verklaard worden? d. Wat zeggen de sedimenten over de waterhuishouding? e. Zijn er één of meerdere begraven bodems aanwezig? f. Zijn er indicaties voor erosie?
	Nee	a. Welke lithologische karakteristieken (o.a. textuur, bijmenging, kleur, watertafel, vochtigheid en overgangen) kunnen worden waargenomen? b. Welke horizonten kunnen worden waargenomen? c. Zijn er ontbrekende horizonten? Hoe kan dit verklaard worden? d. Wat zeggen de sedimenten over de waterhuishouding? e. Zijn er één of meerdere begraven bodems aanwezig?

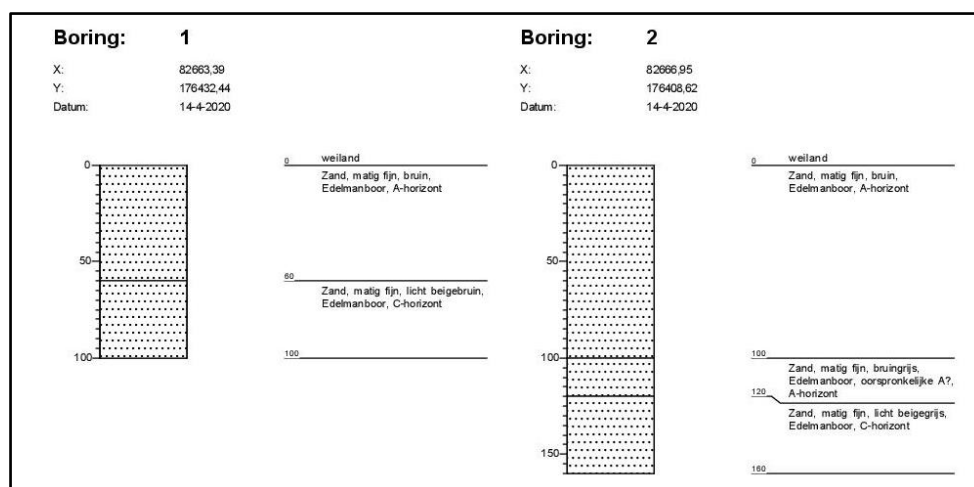
Hoofdvraag	Antwoord	Bijvra(a)g(en)
		f. Zijn er indicaties voor erosie? g. Wat is de omvang van deze anomalie? h. Is de anomalie natuurlijk of antropogeen? i. Welke processen hebben deze anomalie veroorzaakt? j. Zou deze anomalie een afwezigheid van archeologische resten kunnen veroorzaken?
2.	Wat is de ruimtelijke variatie in lithostratigrafische opbouw?	
3.	Wat is de genese en ouderdom van de aardkundige eenheden?	

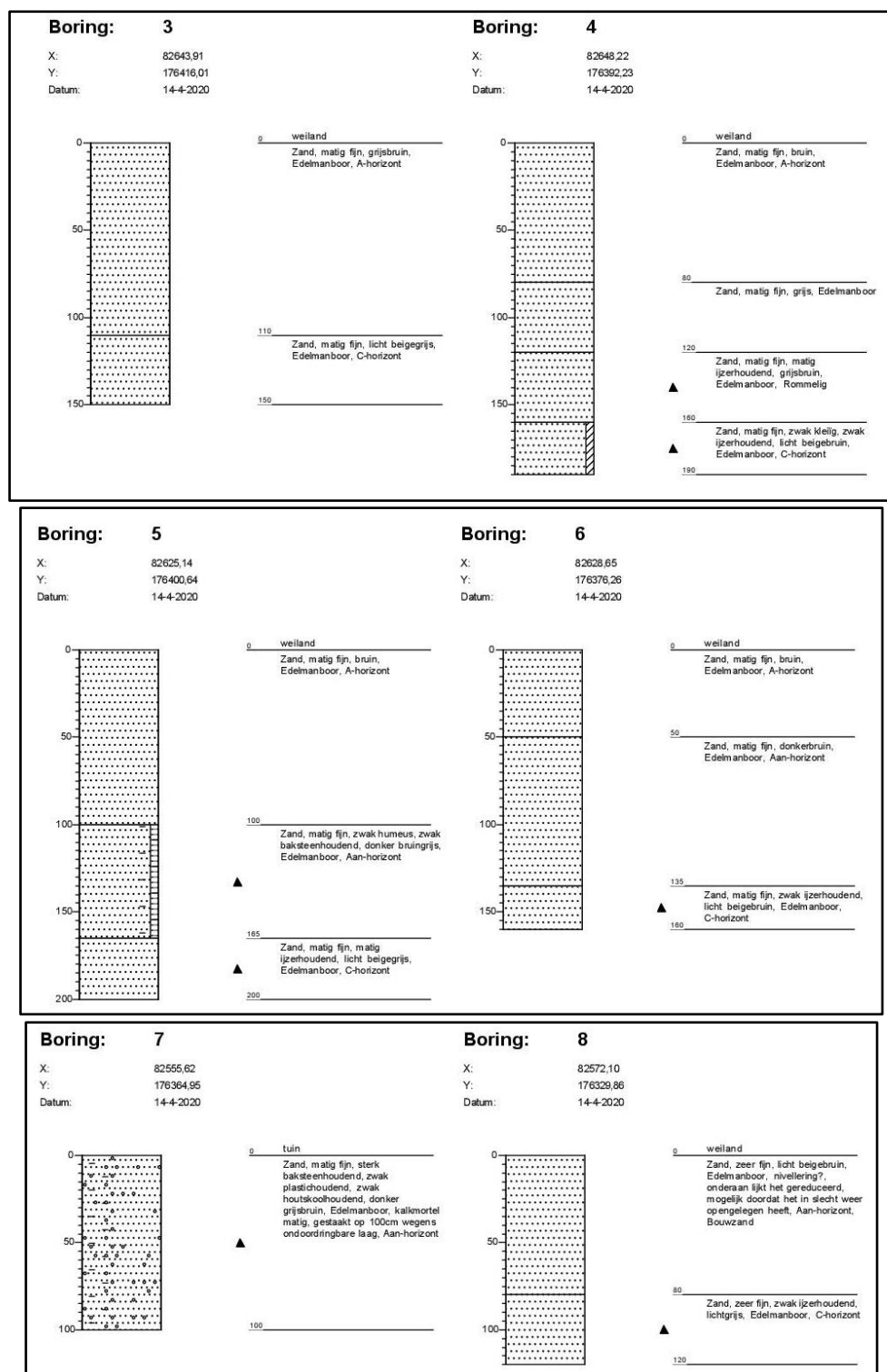
Tabel 4: Overzicht onderzoeksvragen landschappelijk booronderzoek (ABO nv 2020)

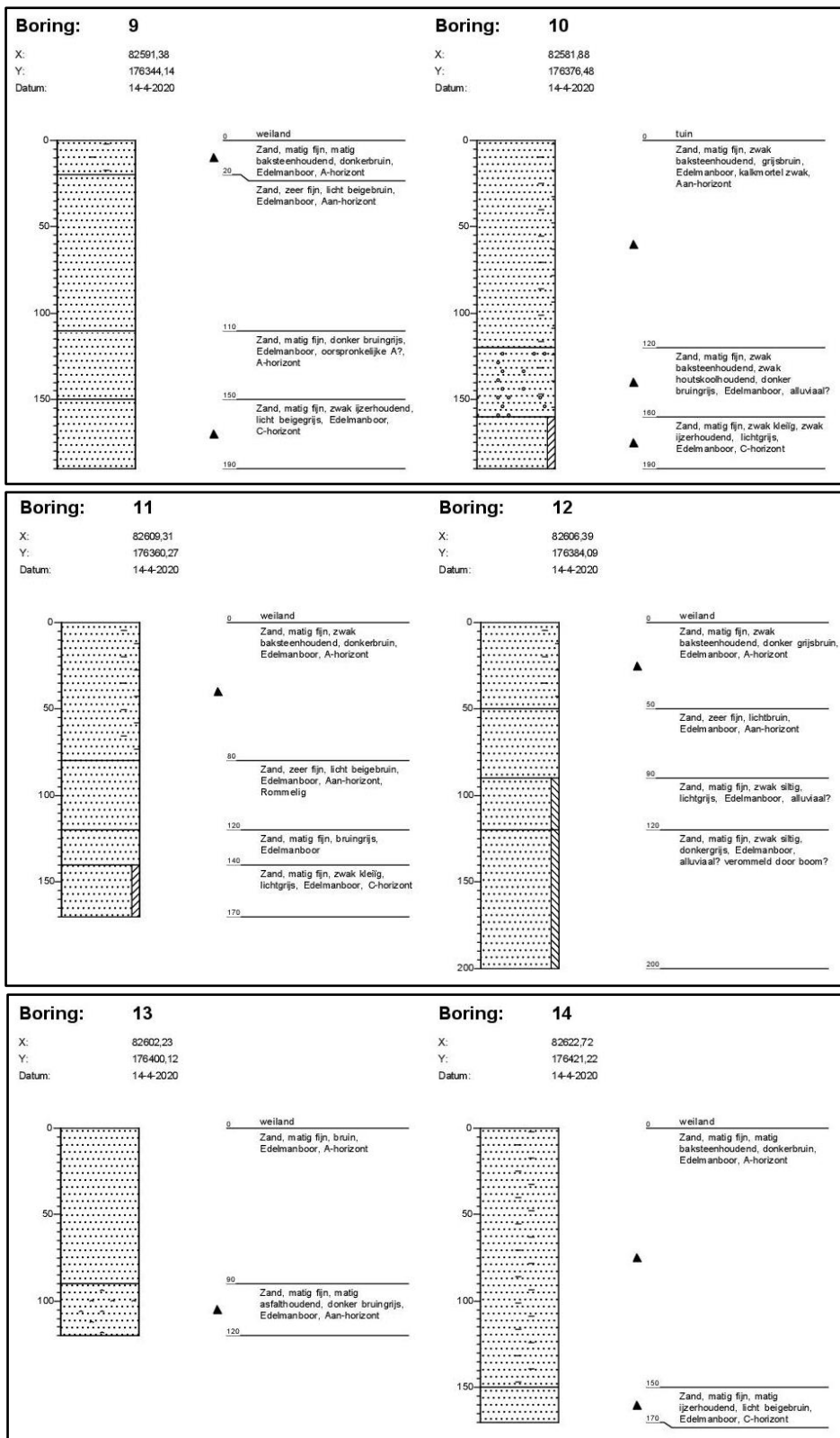
5.3 RESULTATEN

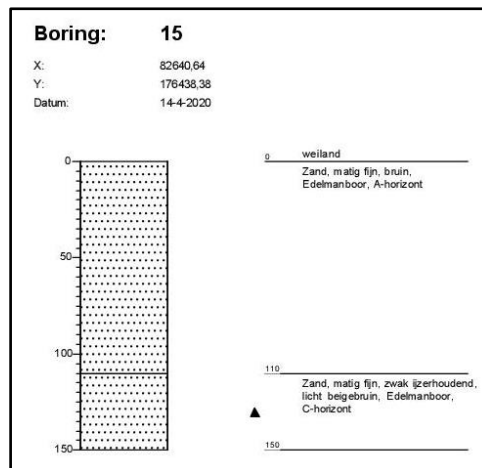
Alle boringen vertonen een A-C-bodemprofiel. De dikte van de A-horizont varieert wel sterk en is plaatselijk zeer sterk opgehoogd en soms tot zeer diep verommeld in de C-horizont. De diepte waarop de C-horizont aangeboord is varieert hierdoor tussen de 60 en 160cm. Over het algemeen is de bodem zeer zandig, maar op grotere diepte, ca. 140cm-MV is in de C-horizont een kleiige bijmenging bemerkbaar, voornamelijk bij boring 4, 10 en 11. Enkel boring 7 en boring 13 zijn gestaakt voordat de C-horizont bereikt werd. Hier zat een verhard massief in de bodem op ca. 100cm-MV en 120cm-MV. Ook bij boring 12 is de C-horizont niet aangeboord. Hier blijkt de bodem onder ophogingen sterk verstoord door de boom tot zeker 2m-MV. De boringen komen deels overeen met de verwachting op basis van de bodemkaart.

Volgens de bodemkaart ligt het studiegebied van oost naar west deels op een **Zbc**-bodem, daaronder komt een strook gekarteerd als **Zcc(h)**-bodem, dan een **Sc(c)h**-bodem en de meest zuidwestelijke rand is als **Pep**-bodem gekarteerd. Het oosten van het studiegebied ligt dus op een droge zandige bodem en naar het westen toe wordt deze steeds lemiger en iets natter. Uit de boringen blijkt de ondergrond toch voornamelijk zandig en is de tendens naar het lemige minder zichtbaar. De reductiehorizont ligt naar het westen toe wel minder diep en de bodem wordt dus wel iets natter. De C-horizont bestaat uit matig fijn lichtgrijsbeige zand, voornamelijk in de oostelijke boringen met een lichte roest bijmenging en op grotere diepte ligt kleiig. Direct op de C-horizont ligt de A-horizont. Deze varieert sterk over het studiegebied.

Figuur 41: Boorstaten van de boringen (zie eveneens bijlage 2) (ABO nv 2020)

Bij boring 1, 2, 3, 14 en 15 rust direct op de C-horizont een bruine brokkelige Ap-horizont, al dan niet met enkele baksteenbrokjes. De dikte van deze A-horizont neemt toe naar het westen en varieert tussen de 60 en 100cm. Bij boring 14 en 15 is de horizont iets dikker, waarschijnlijk door de ligging op de perceelsovergang tegen de oprijlaan van perceel 25d. Bij boring 14 is de horizont zelfs 150cm dik. Deze boringen omvatten het oostelijk deel van het studiegebied (perceel 21v) met een Ap-horizont van ca. 100cm dik

Figuur 42: Foto van boring 1 (ABO nv 2020)

Boring 4, 5, 6 en 10 hebben eveneens een aan elkaar gelijkaardige opbouw. Zeker bij boring 10 blijkt dat deze onderaan sterk gereduceerd is. In de meer oostelijk gelegen boringen is dit niet het geval.

Bij deze boringen rust op de C-horizont een wat humeuze overgangshorizont. Op de overgang met de C-horizont lijkt dit materiaal soms sterk met de C-horizont verommeld. Mogelijk is dit een oorspronkelijke A-horizont waar later materiaal op is gebracht wat de huidige Ap-horizont vormt, die gelijkaardig is aan de Ap-horizont in het oostelijk deel van het terrein. Het bovenste deel van de A-horizont is gelijk aan de Ap uit boringen 1, 2, 3, 14 en 15.

De C-horizont begint bij deze boringen pas op een diepte van ca. 160cm-MV. De eerder grijze tussenhorizont kan vrij dik zijn en begint op een diepte van gemiddeld 80 à 100cm-MV. Ook bij deze boringen is de bruine brokkelige Ap-horizont die zich op de tussenhorizont bevindt dus ca. 100cm dik.

Figuur 43: Foto van boring 4 en van boring 10 (ABO nv 2020)

Bij boring 8, 9 en 11 ontbreekt de Ap-horizont uit de overige boringen. Bij deze boringen is onder de teelaarde van 20 à 30cm dik een dikke ophogingslaag van beigebruin zand zichtbaar. Deze ophoging ligt op vermoedelijk de oorspronkelijke A-horizont of mogelijk een laag die ontstaan is door opengelegen te hebben na afgraving hier. Deze rust direct op de C-horizont op respectievelijk een diepte van 80cm-MV, 150cm-MV en 140cm-MV.

Figuur 44: Foto van boring 9 (ABO nv 2020)

Boring 7, 12 en 13 zijn gestaakt. Boring 7 en 13 op een verhard massief en boring 12 op 200cm-MV omdat de bodem hier verstoord bleek door aanplanting van de boom vrij dicht bij de boorlocatie. Op deze verstoorde laag is dezelfde bruinbeige ophoging zichtbaar die ook aanwezig was in boring 8 en 9.

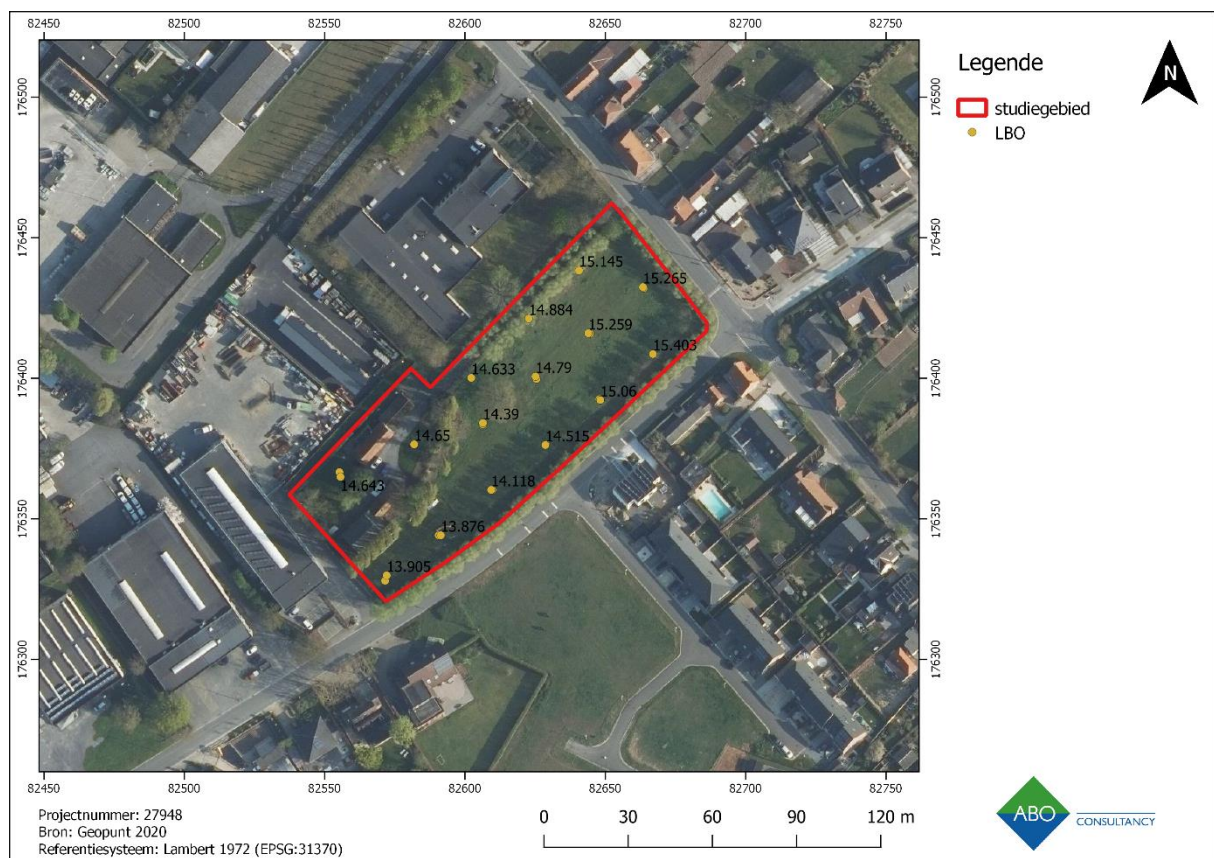

Figuur 45: Foto van boring 12 (ABO nv 2020)

Boornummer	X-coördinaat	Y-coördinaat	Hoogte (mTAW)
1	82663,39	176432,44	15,265
2	82666,95	176408,62	15,403
3	82643,91	176416,01	15,259
4	82648,22	176392,23	15,06
5	82625,14	176400,64	14,79
6	82628,65	176376,26	14,515
7	82555,62	176364,95	14,643
8	82572,1	176329,86	13,905
9	82591,38	176344,14	13,876
10	82581,88	176376,48	14,65
11	82609,31	176360,27	14,118
12	82606,39	176384,09	14,39
13	82602,23	176400,12	14,633
14	82622,72	176421,22	14,884
15	82640,64	176438,38	15,145

Tabel 5: Overzichtstabel van de uitgevoerde landschappelijke boringen (ABO nv 2020)

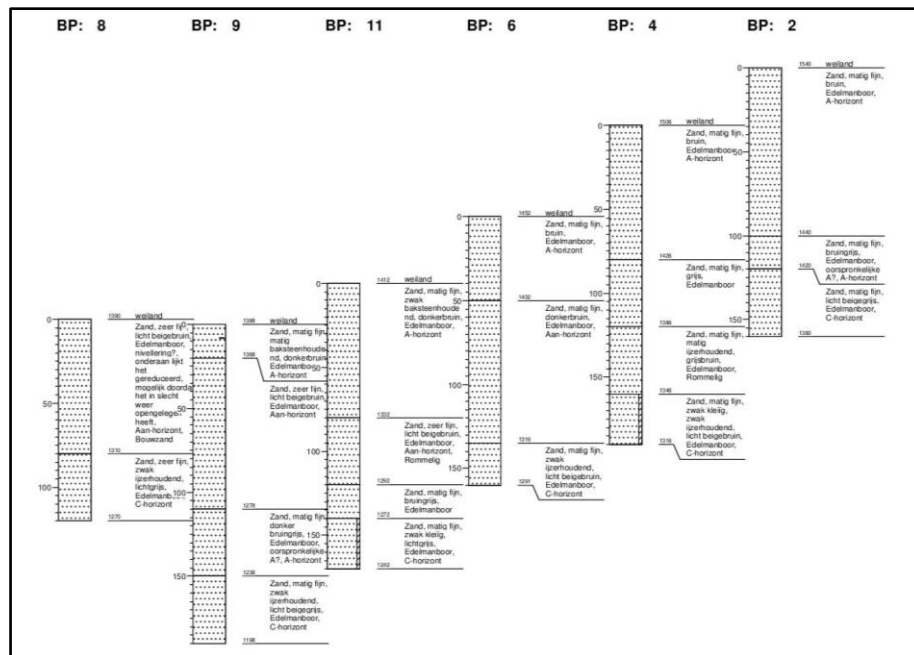
5.4 BOORTTRANSECTEN

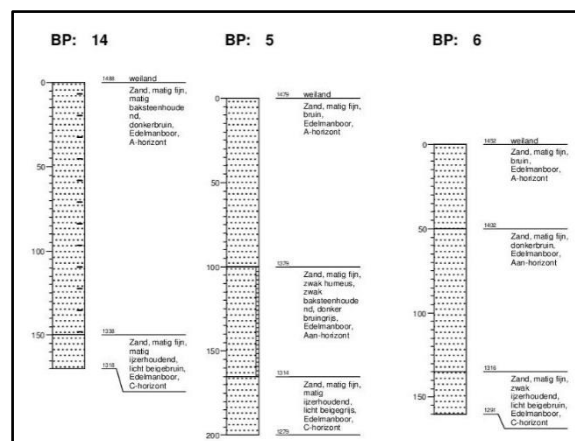
Figuur 46: De TAW-waardes van het maaiveld ter hoogte van de boorpunten (Geopunt 2020/ABO nv 2020)

Uit de TAW-waardes blijkt het zuiden van het studiegebied meer dan 1m lager te liggen dan het noordoosten (Figuur 46). Perceel 25d met de bebouwing lijkt genivelleerd. Beide boringen op dat

perceel, boring 7 en 10, liggen op ongeveer gelijke hoogte, iets hoger dan het perceel ten zuiden hiervan. De diepte waarop de boring ligt lijkt geen invloed te hebben op de dikte van het opgehoogde pakket. De zuidelijke boringen, die nog steeds lager liggen, lijken zelfs een dikker ophogingspakket te hebben dan de noordoostelijke. Dit blijkt ook uit het zuidwest-noordoost transect (Figuur 47). Zowel de hoogte van het maaiveld als de hoogte waarop de C-horizont begint lopen op in noordoostelijke richting. In het noord-zuid transect blijken de niveaus naar het zuiden toe wel iets af te nemen, maar dit verschil is minder groot. De C-horizont ligt hier op bijna gelijke hoogte.

Figuur 47: Boortransect 1 (ABO nv 2020)

Figuur 48: Boortransect 2 (ABO nv 2020)

5.5 BEANTWOORDING VAN DE ONDERZOEKSVRAGEN

- *Komt de aardkundige opbouw overeen met de bestaande en ontsloten gegevens?*

Deels, de bodem bestaat uit zandgrond en lijkt iets natter te worden in westelijke richting. Een leembijmenging is vrijwel niet aanwezig. Bodemvorming kon niet meer worden waargenomen door verstoring van de bodem.

- *Welke lithologische karakteristieken (o.a. textuur, kleur, bijmenging, watertafel, vochtigheid en overgangen) kunnen worden waargenomen?*

Het hele gebied bestaat uit zandgrond. Op grotere diepte kan soms een iets kleiige bijmenging worden waargenomen. De kleur van de moederbodem is grijsbeige. De ophogingen zijn beigebruin, grijs en bruin. In de westelijke boringen bleek de C-horizont volledig gereduceerd. Meer naar het noorden komt weinig roest voor in de bodem.

- *Welke horizonten kunnen worden waargenomen?*

De A-horizont en de C-horizont.

- *Zijn er ontbrekende horizonten? Hoe kan dit verklaard worden?*

Een B-horizont bleek niet aanwezig, al werd deze verwacht op basis van de bodemkaart. Dit komt door ploegactiviteiten in het verleden en mogelijk ook deels door afgraving van de bodem.

- *Wat zeggen de sedimenten over de waterhuishouding?*

De waterhuishouding lijkt goed. Het westen van het studiegebied is natter.

- *Zijn er één of meerdere begraven bodems aanwezig?*

Nee

- *Zijn er indicaties voor erosie?*

Nee

- *Wat is de omvang van deze anomalie?*

In het hele studiegebied lijkt een ophoging aanwezig.

- *Is de anomalie natuurlijk of antropogeen?*

Antropogeen.

- *Welke processen hebben deze anomalie veroorzaakt?*

Ploegen en vergravingen.

- *Zou deze anomalie een afwezigheid van archeologische resten kunnen veroorzaken?*

Ja, steentijdresten hoeven in het studiegebied niet verwacht te worden. Ook sporensites kunnen aangetast zijn, maar de aanwezigheid van diepere sporen kan niet worden uitgesloten.

- *Wat is de ruimtelijke variatie in lithostratigrafische opbouw?*

Er is geen variatie in de lithostratigrafische opbouw.

- *Wat is de genese en ouderdom van de aardkundige eenheden?*

De C-horizont bestaat uit holocene afzettingen van dekzand (eolische afzettingen) uit het boven pleistoceen.

5.6 CONCLUSIE

Uit de landschappelijke boringen blijkt de bodem sterker verstoort dan op basis van de bureaustudie verwacht werd. Het studiegebied bevindt zich inderdaad op een zandbodem, met op grotere diepte iets kleiiger lagen, maar bodemvorming kon nergens herkend worden. De dikte van de A-horizont varieerde tussen de 60 en 160cm. Dit lijkt deels te komen door het opbrengen van zand en ophogingen en deels door een verommeling van de C-horizont, mogelijk door ploegen en diepe inwerking van de bodem. In het zuidwesten lijkt de bodem wel tot vrij hoog gereduceerd en dus natter, maar duidelijke alluviale lagen van de Snepbeek zijn hier niet aangetroffen en de bodem is ook hier vooral zandig. Er zijn geen relevante lagen met potentieel voor steentijdsites aangetroffen en geen intacte bodemvorming. Met de boringen kon niet aangetoond worden of diepere sporensites niet bewaard zijn onder de ophogingen. Verder gravend vooronderzoek moet hierover duidelijkheid brengen.

6 BESLUIT

6.1 INTERPRETATIE EN DATERING

Op basis van de landschappelijke, archeologische en historische gegevens (hoofdstuk 3 en 4) kan een inschatting gemaakt worden van de aard en datering van eventuele archeologische resten ter hoogte van het studiegebied.

Het studiegebied bevindt zich landschappelijk in een relatief vlak gebied, maar op een heuvelrug. Door de nabijheid van vooral de Gaverbeek en de meer directe nabijheid van de Snepbeek en de gedeeltelijke ligging op droog zandruggebied is de locatie zeer geschikt voor occupatie in alle archeologische periodes. Van de oude loop van de Snepbeek die deels door het studiegebied lijkt te lopen is niet bekend vanaf wanneer deze in onbruik is geraakt. Mogelijk is dit al een fossiele loop nog van voor de steentijden, maar mogelijk heeft hier nog water gestroomd toen er al sprake was van menselijke aanwezigheid. Uit de landschappelijke boringen blijkt de bodem sterker verstoort dan op basis van de bureaustudie verwacht werd. Het studiegebied bevindt zich inderdaad op een zandbodem, met op grotere diepte iets kleiiger lagen, maar bodemvorming kon nergens herkend worden. De dikte van de A-horizont varieerde tussen de 60 en 160cm. Dit lijkt deels te komen door het opbrengen van zand en ophogingen en deels door een verommeling van de C-horizont, mogelijk door ploegen en diepe inwerking van de bodem. In het zuidwesten lijkt de bodem wel tot vrij hoog gereduceerd en dus natter, maar duidelijke alluviale lagen van de Snepbeek zijn hier niet aangetroffen en de bodem is ook hier vooral zandig. Er zijn geen relevante lagen met potentieel voor steentijdsites aangetroffen en geen intacte bodemvorming. Met de boringen kon niet aangetoond worden of diepere sporensites niet bewaard zijn onder de ophogingen.

De gekende archeologische gegevens in de omgeving zijn zeer gering. Dit komt waarschijnlijk vooral door een gebrek aan structureel archeologisch onderzoek. Toch zijn er in de ruime omgeving CAI-meldingen voor vrijwel alle archeologisch perioden. Voor de steentijd betreft dit vooral losse vondsten, maar van de metaaltijden en de Romeinse tijd zijn ook sporen bekend die duiden op nederzettingen in de omgeving. Sporen binnen het studiegebied kunnen dus ook zeker niet uitgesloten worden. Gedurende de Middeleeuwen en postmiddeleeuwen lijkt het studiegebied eerder in landelijk gebied te hebben gelegen. Uit historische kaarten blijkt echter dat het studiegebied al in de 1^e helft van de 17^e eeuw aan een weg lag, tussen Sint-Elooi-Vijve en Waregem en al op de Ferrariskaart is bewoning binnen het studiegebied zichtbaar. Ongeveer op deze locatie worden ook gehuchtjes genoemd en middeleeuwse structuren zijn dus eveneens nog wel te verwachten.

Op basis van de landschappelijke analyse en de archeologische en historische gegevens uit de omgeving is er sprake van een middelhoog potentieel voor archeologie vanaf de metaaltijden tot aan de middeleeuwen. De landschappelijke ligging is zeer gunstig voor occupatie en in de ruime omgeving zijn archeologische gegevens uit deze periodes gekend. Het studiegebied lijkt historisch echter eerder in landelijk gebied buiten de kernen te liggen en uit de landschappelijke boringen bleek de bodem reeds matig bewaard.

6.2 SAMENVATTING EN POTENTIEEL TOT KENNISVERMEERDERING

Deze archeologienota kwam tot stand in opdracht van de initiatiefnemer naar aanleiding van de aanvraag van een omgevingsvergunning voor de nieuwbouw van KMO-units aan de Eikenlaan te Waregem (prov. West-Vlaanderen).

Het doel van dit onderzoek was driedelig. Ten eerste werd op basis van de beschikbare informatie nagegaan of er archeologische resten te verwachten zijn op het terrein. Ten tweede werd nagegaan hoe goed deze archeologische resten zijn bewaard en in hoeverre ze zijn bedreigd door de geplande bouwwerken. Ten derde werd nagegaan wat het potentieel tot kennisvermeerdering is.

- 1) Op basis van een landschappelijk en archeologisch onderzoek is het studiegebied gelegen op een droge zandrug nabij waterlopen, wat een hoge verwachting creert voor menselijke activiteiten in het verleden. Direct rond het studiegebied is het aantal CAI-meldingen schaars, maar dit is mogelijk te wijten aan een gebrek aan structureel archeologisch onderzoek in de omgeving. Uit de ruimere omgeving zijn CAI-meldingen voor alle archeologische perioden bekend en zeker vanaf de metaaltijden zijn er aanwijzingen voor nederzettingen in de omgeving. Uit het landschappelijk booronderzoek bleken binnen het studiegebied geen relevante lagen waarin steentijdsites kunnen voorkomen aanwezig. Sporensites van latere perioden kunnen zeker niet uitgesloten worden.
- 2) De geplande werkzaamheden bestaan uit de bouw van 19 KMO-units verdeeld over 3 bouwblokken. Tussen de bouwblokken worden parkeerruimtes en asfaltverharding voorzien. Tussen de parkeervakken komen grasdallen en rond het geheel is een groenzone voorzien. De bouwblokken zullen gebouwd worden op funderingszolen die 1,5m diep zullen zijn. Door de reeds aanwezige ophoging en verstoring binnen het studiegebied zal de aanleg van de verhardingen, parkeervakken en grasdallen geen nieuwe bedreiging vormen voor het eventueel aanwezige bodemarchief. Voor de bouw zal het terrein echter genivelleerd moeten worden en deze nivellering en de fundering van de gebouwen tot 1,5m diepte vormen wel een bedreiging voor eventueel nog aanwezige archeologische resten.

Het potentieel tot kennisvermeerdering is middelhoog bij verder onderzoek. Hoewel het studiegebied reeds verstoord lijkt, is de aanwezigheid van sporensites onder de ophogingen niet uitgesloten, mogelijk zijn deze wel minder goed bewaard. Er is weinig archeologisch onderzoek uitgevoerd in de omgeving van het studiegebied. Nieuwe kennis over het gebied tussen Waregem en Sint-Eloois-Vijve is dus zeer gewenst. Omwille van bovenstaande argumenten wordt voor het studiegebied **profielputten geadviseerd**. Hoewel het bodemarchief reeds beperkt verstoord lijkt, gaan de werken dieper dan de aanwezige verstoring. De kans op het aantreffen van intacte steentijdsites lijkt door de aanwezige verstoring en het ontbreken van relevante lagen niet aanwezig. Het voorkomen van sporensites uit latere perioden kan echter niet uitgesloten worden. De beste methode om de aanwezigheid van een sporensite te onderzoeken is door middel van proefsleuven. Gezien de diepte van het archeologisch niveau in een zandbodem lijkt eerst een onderzoek door middel van enkele profielputten hier echter meer aangewezen om eerst de exacte graad van bewaring/verstoring vast te stellen. Als uit de profielputten blijkt dat er voldoende bewaring van de bodem is dat er nog archeologie aanwezig kan zijn, moet hierna overgegaan worden op **proefsleuven**. Indien er uit de profielputten geen bewaring blijkt kan na de profielputten besloten worden tot vrijgave.

7 KWALITEITSCONTROLE EN ONDERTEKENING

Naam	Functie	Handtekening	Datum
Patrick Hambach	General Director		15 mei 2020
Toon Moeskops	Business Unit Manager		15 mei 2020
Anouk Van der Kelen	Archeoloog/ Kwaliteitsverantwoordelijke		15 mei 2020

8 BIBLIOGRAFIE

Beke F., Teetaert D., Herreman D., Verbruggen F. & Ryckebusch L., 2015. *Archeologische onderzoek te Waregem, Ten Hedestraat. Een nederzetting uit de ijzertijd en crematiegraven uit de Romeinse periode*, Ruben Willaert rapport 78.

Bogemans F., 2007. Toelichting bij de Quartairgeologische kaart. Kaartblad 29: Kortrijk, *Vlaamse Overheid Dienst Natuurlijk Rijkdommen*, Brussel.

CadGIS 2020: Kadasterkaarten [online], http://ccff-test1.minfin.be/cadgisweb/?local=nl_BE (geraadpleegd op 6 november 2019).

Centrale Archeologische Inventaris: CAI 2019

DOV Vlaanderen Bodemverkenner 2020: Topografische kaarten [online], <https://www.dov.vlaanderen.be/portaal/?module=public-bodemverkenner#ModulePage> (geraadpleegd op 6 november 2019).

Geopunt Vlaanderen 2020: Basiskaarten (Luchtfoto 2018, Stratenplan) [Online], <http://www.geopunt.be/kaart> (geraadpleegd op 6 november 2019).

Geopunt Vlaanderen 2020: Historische kaarten (Ferraris, Atlas van Buurtwegen, Vandermaelen, Popp) [Online], <http://www.geopunt.be/kaart> (geraadpleegd op 6 november 2019).

Geopunt Vlaanderen 2020: Bodem kaarten (Bodemtypes, Bodemgebruik, Bodemerosie, WRB Soil Units, Tertiaire formaties, Quartaire formaties) [Online], <http://www.geopunt.be/kaart> (geraadpleegd op 6 november 2019).

Inventaris bouwkundige Erfgoed: IBE 2020

Louis, A., 1961. *Bodemkaart van België; Verklarende tekst bij het kaartblad Vilvoorde 73W*. Centrum voor bodemkartering.

Nationaal Geografisch Instituut (NGI): Topografische kaart (1:10.000), [Online], www.ngi.be (geraadpleegd op 6 november 2019).

Van Ranst E & Sys C., 2000, *Eenduidige legende voor de digitale bodemkaarten van Vlaanderen (Schaal 1:20 000)*,
Laboratorium voor bodemkunde, Universiteit Gent, Gent.